

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 15 d. BROJ 399

**NEMA MILOSTI
U MONTANI**

G. F. Unger:

NEMA MILOSTI U MONTANI

LASO 399

G. F. UNGER: NEMA MILOSTI U MONTANI
Naslov originala: KEINE GNADE IN
MONTANA

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach

Preveo: Boren Rašpica

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«). Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 399 izlazi 5. 6. 1981.

I

Al Jennison je pod kožnatim kratkim kaputom napipao kolt. Napeto je čekao kad će ga Chet Mahoun otkriti. Bandit je polako jahao prema kolibi, malo zastao i triput zazviždio, što je zacijelo bio dogovoreni znak.

Iz kamene kolibe začuje se prestrašeni povik. Kad se Chet Mahoun primakao na pedesetak metara, poviče:

— Evo me, Babsy! Hej, medena, vraća ti se tvoj dragi Chet!

Iz kolibe se začuje samo psovka, a nakon kratke stanke i riječi u kojima nije bilo ni trunke dobrodošlice:

— Nosi se do đavola... ti, kobile kojota i štakora!

Al Jennison se nasmiješi. Po načinu kako se djevojka izražavala mogao je lako zaključiti da nije riječ ni o kakvu anđelu. Anđeli ne psuju kao kočijaši, a ni otmjene dame, premda pokatkad takva manje vrijedi od djevojke kojoj se omakne i sočna psovka. U to se Al Jennison imao prilike uvjeriti više nego jednom.

Sad se pomolio iz zaklona. Chet Mahoun je u međuvreme-

nu sjahao i s tovarnog konja počeo odvezivati lovinu. Osvrnuvši se preko ramena, spazi Ala Jennisona.

Odmah je prepoznao staroga znanca. Shvatio da Al nije jahao njegovim tragom samo zato da bi njemu i djevojci, koju je on držao kao zarobljenicu, želio dobar dan.

Chet Mahoun osjeti smrtnu opasnost. Al Jennison je došao da srede račune.

Stajao je nepokretan i duboko disao. Tada se polako okrene i reče:

— Da sam ja sad na tvom mjestu, i da si ti meni uradio ono što smo mi tebi, jednostavno bih te ustrijelio. Ne bih ti pružio nikakvu šansu. Ali ti nisi takav. Budalo, što ti koristi da si džentlmen kada...

Dalje nije govorio. U međuvremenu je otkopčao kaput, namjestio kolt i u snijegu potražio čvrsto uporište.

To što je naglo ušutio bio je njegov iskušani trik.

Naglo je povukao i strelovito opalio, kao što to rade najbolji

revolveraši, ali ipak nije bio dovoljno brz.

U protivnikovoj ruci kolt je bio još brži. Odjeknuo je pucanj prije nego što je Chet Mahoun uspio povući obarač.

Pogoden u srce, Mahoun se zaniže. Tek tada opali, ali u snijeg ispred sebe. Zatim se sruši.

Još mu se iz kolta dimilo kad Al Jennison pogledom potraži djevojku koju je Mahoun bio nazvao Babsy.

Polako je izašla pred kolibu, s nevjericom i čuđenjem u očima. Zadržavši neko vrijeme pogled na nepomičnu tijelu, okrene se Alu Jennisonu s izrazom nepovjerenja na licu.

— Mijenja li to išta moj položaj...?

Jennison je shvatio što je htjela reći. Do maloprije je usred ove divljine pripadala Chetu Mahounu. Sad zacijelo strahuje da će cijelu zimu morati provesti s drugim traperom. A što djevojci koja se sama, nezaštićena, zatekla u divljini drugo i preostaje?

Potrebna joj je hrana i krov nad glavom, a za to žena mora platiti. Mora se držati muškarca koji se o njoj brine, što je bilo posve prirodno, pogotovo u okolnostima u kakvima se našla ova djevojka piljeći u leš svoga zaštitnika.

Zbog toga je njezino dopola izgovoreno pitanje bilo sasvim umjesno.

Al Jennison polako vrati kolt u korice, ne skidajući pogleda s djevojke. Imala je plavu kosu i smeđe oči. Bila je u kaputu ispod kojeg je nosila hlače i čizme. Začuvši zvižduke zaštitnika koji se s lova vraćao kući, zacijelo je u grozničavoj žurbi obu-

kla što joj je bilo prvo pri ruci.

Vireći kroz prozorčić, Al ju je već bio vidio dok se kupala. Sad se sjetio toga prizora. Nalikovala je na boginju, tako je besprijeckorno bila građena. S mukom je progutao slinu.

Tek sada shvati da mu djevojka pripada: bez njega bi u ovoj pustoši bila osuđena na propast. Sama se iz tih brda ne bi mogla izvući.

Nije mu promaklo da se uspravila, ponosno zabacujući glavu.

— Madam — započne otegnuto. — Ne preostaje mi drugo nego da vas odvedem među ljude, u kakvo naselje. Ako ostanete ovdje u brdima, bit ćete zameteni snijegom sve do proljeća. Zovem se Jennison, Al Jennison. Nisam džentlmen, ali me je majka učila da se pristojno vladam.

S lica joj nestade izraza napetosti, što je značilo da joj je očito laknulo.

— Razumijem, mnoge majke svojim primjerom obično nauče sinove da poštuju i druge žene, zar ne?

— Pogodili ste. Osim majke imao sam i dvije drage sestre. Znate, nemam ništa zajedničkog s tipovima kakav je Chet Mahoun.

— Pa ipak ste mu bili za petama! Što vam je skrivio? — upitala je mirno, ali je osjetio da bi željela saznati razlog.

Pogled je svrnio prema lešu i namršio se.

— Prošlog proljeća napao me s bratom Otisom dok sam na tri konja prevezio krzna, koja sam sakupio u dugim zimskim mjesecima. Ostavili su me, uvjereni da sam mrtav. Pronašli su me

Indijanci i njegovali. — U očima mu bljesne plamičak. — Znate li slučajno kamo se zaputio Otis?

Ona časak sklopi oči, kao da razmišlja. Na rubu usana trgne joj se mišić. Zagriže usnu i ponovo pogleda Ala Jennisona.

— Krenuo je u Crazy City — reče čvrstim glasom. — Poznate li to mjesto, Jennisone?

On zaniječe glavom.

— Samo po čuvenju. Taj grad kopača zlata nalazi se negdje u Crazy Mountainsu, baš kao i neka druga slična naselja: Livingston, Bozeman, Gallatin City i drugi. Hoćete li sa mnom u Crazy City? Kako se zapravo zovete? Chet Mahoun nazvao vas je Babsy, zar ne?

— Zovem se Babette Lorne — predstavi se ona. — Da, htjela bih u Crazy City. Bila bih vam zahvalna kad biste me odveli tamo. Ondje bih se sama mogla brinuti o sebi.

Posljednje riječi izgovorila je samouvjerenom.

On podiže pogled prema nebu i omirisao zrak. Kad ju je ponovo pogledao, lice mu je bilo mirno i ozbiljno.

— Pred nama je sedmodnevno putovanje, Babsy, možda i duže ako nas putem iznenadi mećava. Bit će najbolje da požurimo, zato odmah spakiraj svoje stvari i ponesi dosta hrane. Ja ću se pobrinuti za Mahouna. — Pokazao je prema udubljenju u stijeni. — Odnijet ću ga onamo i zatrpati kamenjem.

Posljednje riječi zazvučale su tvrdo. Uporno ga je promatrala nastojeći mu proniknuti u dušu.

Jedno je bilo očito: ovamo je dojahao da se bori s Chetom

Mahounom, s kojim je valjalo srediti stare račune. Došao se boriti, premda ga je bez po muke mogao ustrijeliti iz zasjede, s leđa.

No nije to uradio. Chetu je bila pružena šansa.

Sad će ga i ukopati, premda to bandit nije zaslužio, pogotovo ne od čovjeka kojem je nanio zlo, zamalo ga ubio.

Babette Lorne je bila zaokupljena i mnoštvom vlastitih brigi. Odjednom je bila slobodna! Još se nije sasvim navikla na tu misao.

Hoće li sad početi iz početka?

A već je bila gotovo izgubila svaku nadu. Pa ipak...

Nesvjesno je osjećala da ni tom Alu Jennisonu nije baš lako pri duši.

Bilo je očito da nije ubojica.

Ovo što je toga dana proživio zacijelo će ga zaokupljati dani i noćima. U sjećanju će još mnogo puta proživljavati dvoboj pred kamenom kolibom okruženom brdima prekrivenim snježnim ogrtačem, borbu u kojoj je Chet Mahoun morao umrijeti.

Babette je istančanim ženskim instinktom osjećala što se toga trenutka događa u duši toga čovjeka, i odjednom je obuzme neodoljiva želja da svome spasiocu nekako pomogne.

Zar nije i on njoj pomogao? Ona je u svom burnom životu uvijek uredno plaćala dugove.

— Brzo ću se spremiti — dobaci mu i okrene se na peti. Pratio ju je zamišljenim pogledom sve dok nije zamakla u kolibu.

Kako se Chet Mahoun dočepao djevojke kao što je Babette Lorne, zaokupi ga pitanje.

Zacijelo će i to uskoro saznati, pomisli odmahujući glavom. Vjerojatno nije jedna od onih jeftinih »dama« iz plesnih dvorana i saluna. Ali se ne doima ni kao pustolovka u potrazi za srećom.

II

Kad su izjahali iz klanca, počeo je padati snijeg, koji im je sve više smanjivao vidik.

Al Jennison je svako malo pogledavao na nebo. Međutim, još je bilo prilično mirno, bez imalo vjetra, a ni temperatura nije pala. Bila je tek nekoliko stupnjeva ispod ništice. Snježne pahuljice bile su lake i malene.

Za sobom su vodili natovarena Mahounova šarca. Na njemu su bila krzna što ih je ubijeni bandit bio opljačkao.

Dok je Al Jennison ta krzna bio tovario na konja, okrene se djevojci i reče joj nabrana čela:

— Zacijelo me ne smatrate lopovom? Mahounovi su mi onom prilikom opljačkali četiri velika svežnja, sve što sam bio ulovio te zime. Za to bih zacijelo bio dobio oko šest stotina dolara, jer su bila prvorazredna krzna.

— Ne, ne smatram vas lopovom — odgovori djevojka.

Sad je za sobom vodila toga konja. Alu nije promaklo da se u sedlu dobro drži. Kad joj je to i rekao, ona mu objasni:

— Jahala sam još prije nego sam se znala potpisati. Odgojena sam na Jugu, na velikom stočarskom imanju.

Sad je o njoj već nešto znao.

Ostatak puta toga dana proveli su šuteći. On se u tome su-

rovom kraju očito dobro snalazio. Snijeg im još nije zadavao teškoća. Djevojka je zapazila da mu se žuri.

Zar samo zato da u Crazy City stigne što prije, uhvati Otisa Mahouna i izazove ga na dvoboj? Ili žuri zbog nečeg drugoga? Možda zbog bojazni da će se vrijeme pogoršati? Zašto bi inače neprestano motrio nebo?

Zaustavili su se tek u sumrak i ulogorili između visokih jela. Sa sobom su ponijeli i sjekiru. Njome je Jennison posjekao dovoljno grana od kojih su ispod sebe prostrli suhe ležajeve i spleli zaštitni zid.

Dok su večerali, šutke su se promatrali pri svjetlu vatre. Ona je u tavi na kriškama slanine ispekla jaja. Skuhala je i kavu.

— Kako si nabasala na Cheta Mahouna? — upita Al oprezno, kao da se unaprijed ispričava ako joj razgovor o tome bude neugodan.

Ona je malo oklijevala.

— Radila sam u kockarnici »Kabao krvi« u Crazy Cityju. Od vlasnice, gospođe Bulldog, unajmila sam jedan kartaški stol i držala »bank«. To je vjerojatno još i sada najveći i najotmjeniji salun u gradu. U njemu sam jedne noći od nekog kopača u igri dobila mali rudnik, a kad sam počela tražiti vodiča koji bi me doveo do njega, ponudio se Chet Mahoun. Ali on me nije odveo do rudnika, nego u svoju kolibu. Uvjeravao me kako taj rudnik već odavno ne vrijedi ni pišljiva boba i da nema nikakva smisla da se troši vrijeme i trud za tolik put. I ta-

ko sam mu pala na milost i nemilost.

Glas joj je poprimio promukao prizvuk.

— Da sam znala da će mi se pružiti prilika, kao ova danas, da će me netko odvesti natrag među ljude — pridometne sijevnuvši pogledom — ne bih ni ča- sak oklijevala da mu zarinem nož među rebra. Ali nisam ni znala kamo me je odveo. Jahali smo cijelu noć.

On povuče gutljaj i kimne.

— Braća Mahoun su na zlu glasu. Priča se da ne mogu bez žena, pa makar to bile i mlade Indijanke koje bi kupili ili oteli. I tako su provodili duge zime. Budući da su za lov bili prelije- ni, obično bi zaskočili neoprez- ne trapere i otimali im krzna, kao meni na primjer. Više se ne moraš brinuti. Ja te vodim u Crazy City. Što je bilo, bilo je. Sve će ti se uskoro učiniti samo kao ružan san.

— Kao i tebi — doda ona, a on ju je dobro razumio. Ubio je čovjeka i to će teško zaboraviti, kao ružan san.

— Da — zakimao je glavo — svatko od nas ima svoje ruž- ne snove. Ali oni nam se s vre- menom javljaju sve rjeđe i jed- nog ih dana zaboravimo. A sa- da legni. Sutra nas čeka napor- no jahanje.

Ona ga pogleda sa čudnim sjajem u očima.

— Zar nećemo spavati pod is- tim pokrivačem? — izgovorila je gotovo narogušeno. — Zar ti ne moram platiti za uslugu?

— Ne budi toliko ogorčena — dobaci joj on. — Zar sam ti ja kriv što si imala tako težak ži- vot i živjela među samim okor- jelim tipovima.

Poslije, duboko u noći, čuo ju je kako plače.

Trudila se da priguši plač, ali joj se s vremena na vrijeme oteo jecaj. Kad je nakon pola sata postalo jasno da se neće smiriti, Jennison uzme svoj po- krivač i otpuže k njoj. Legne kraj nje, zagrlji je i nježno je sta- de uvjeravati:

— Sve je prošlo. Promatrao sam te kroz prozor dok si se prala. I šta još hoćeš? Sa sebe si oprala svu prljavštinu. Riječ je o običnoj prljavštini i ni o čem- mu drugom. Isplaci se, bit će ti lakše. Žene koje mogu plakati, još nisu sasvim ogrubjele. Ta- kve žene mogu opet voljeti, dru- gima pružati toplinu, nježnost i toliko drugih lijepih stvari za koje je u ovom našem bijednom svijetu sposobna samo žena.

Glavu je naslonila na njegovo rame i plač joj više nije bio gr- čevit. Umirile su je riječi utjehe. Sad je jecala tiho.

Tek sad je shvatila da je ono najteže već za njom.

Jer Al Jennison je bio čovjek rijetka kova. Bez takvih bi na ovom jadnom svijetu bilo još jasnije.

O svemu tome razmišljala je te hladne noći Babette Lorne. Jecaji su bili sve tiši i ona je us- koro prestala plakati. Osjećala se sigurnijom. Tako je zaspala.

Malo poslije, kad se polako izvukao iz zagrljaja kako bi na- ložio vatru, za njim je u snu pružila ruku kao za kakvim uporištem. Kad se ponovo is- pružio kraj nje, uspavanoj dje- vojci ote se nesvjestan uzdah olakšanja. Po disanju se moglo zaključiti da spava i da joj je san ponovo miran.

Sutradan ujutro, dok je on pripremao konje za put, ona je spremala doručak. Kad je Al nakon toga prišao vatri, ona mu pruži lončić pun vruće kave i zahvali se:

– Hvala, Al!

On iznenađeno nabere obrve.

– Zbog čega?

– Znaš i sam – promrmlja ona zamagljena pogleda. – Za sve... Znaš na što mislim...

On se osmijehne.

– Nisam ja nikakav svetac. I meni je odgovaralo da noćas ne budem sam.

Više joj nije trebao objašnjavati.

Završili su doručak, a zatim se još malo grijali kraj vatre. Prolazile su minute a da ni jedno od njih nije prozborilo riječ. Naposljetku se on uspravi.

– Krenimo!

Prije nego što su pojahali, svatko vodeći za sobom na uzdi natovarena konja, Al Jennison se zabrinuto zagleda prema sjeveru kao da im odande prijeti opasnost.

– Što te zabrinjava, Al?

Pogleda je iskosa i ona mu u očima nasluti oklijevanje. On odluču da bude otvoren.

– Dugo se već potucam po ovom kraju – počne otegnuto prelazeći pogledom po snijegom pokrivenim brdima. – Roditelji su mi živjeli u Laramieju dok je bio samo trgovačka stanica a ne vojno utvrđenje. Dobro poznajem ovaj kraj. Sa sjevera nailazi snježna oluja. Osjećam je u kostima. I životinje je osjećaju. Ako nas mećava iznenadi prije nego što stignemo u Crazy City, morat ćemo se vraški namučiti.

Ona ne reče ništa. Pogledala je prema sjeveru odakle je vrebala opasnost.

Onda skrene pogled na pratioca. U očima joj se ogledalo pouzdanje.

A još donedavno je čvrsto bila uvjerena da više nikad nijednom muškarcu neće pokloniti povjerenje.

Ali nakon protekle noći promijenila je mišljenje. Osjetila je kako joj je laknulo. Vratilo joj se poljuljano povjerenje u cijeli svijet. Ipak postoji i takav svijet u kojem ne caruju samo bijeda i zloća.

Tek su poslije podne izjahali iz kanjona i zaputili se prema istoku. S ne baš prostrane ravnice nazirale su se nazupčane siluete planinskih kosa. A još dalje prema istoku zacijelo je već vrebala noć. Dani su u ovo doba godine bili vrlo kratki.

Sa sjevera je puhao vjetar. Tada je odjednom prestao. Kao da je kakav div, koji je do tada neprestano puhao, duboko udahnuo.

Al Jennison zaustavi konja. I ostali su stali. Učinili su to instinktivno, njušeći prema sjeveru.

– Evo ga! – promrsi Al Jennison mračna pogleda. – Pasji sin samo što nije stigao.

Djevojka se napeto zagledala prema sjeveru, ali nije vidjela ništa što bi upozoravalo na kakvu opasnost. U divljini su bili sami. Nigdje nije bilo jahača na vidiku.

Tada je najednom nebo na sjeveru poprimilo sivozelenu boju, neuobičajenu za to doba dana.

Tek tada je shvatila. Nadolazila je mećava koju je Al Jenni-

son nazvao »pasjim sinom«. Pogledala ga je iskosa. Boji li se? Zar je neodlučan? Ne zna što bi valjalo poduzeti?

On joj se okrene i kimne. Zatim pokaže na brda na istoku.

— Preko ravnice ćemo još na vrijeme, a tamo u brdima ima nekoliko rudnika i rudarskih logora koji se opskrbljuju iz Tobaccaa. To i nije naselje u pravom smislu riječi nego jazbina u kojem se okuplja svakojaki ološ. Jesam li bio dovoljno jasan.

Ona potvrdi kimanjem.

— Ne boj se, ja ću te štiti.

Ona ponovo kimne. Što je mogao. Drugog izbora nije bilo. U tu jazbinu će je odvesti samo zato što je i to bilo bolje od mećave u kojoj su lako mogli zaglaviti.

— Još nešto, Babsy. Prema boji znam da nam prijeti najgora vrsta mećave, ona s ledom, koja iza sebe ostavlja samu puštoš.

Žurno su se spustili u ravnicu. Konje i nije trebalo goniti. Shvatili su da im je svima spas u brzim nogama.

III

Neki od onih koji su sjedili u salunu »Duhanski korijen« obradovali su se mećavi, pogotovo oni za kojima se tragalo i koji se nisu smjeli dugo zadržavati na jednom mjestu.

Snježna oluja bi im pomogla. Prekrila bi ili izbrisala sve tragove, a i mnogi planinski putovi i staze bili bi nekoliko dana, pa i tjedana, zameteni i neprohodni.

To je nekim banditima i te kako išlo na ruku.

Drugima se pak svidjelo što

će tako danima i noćima u miru moći igrati poker, a u naselju je bilo dovoljno momaka čiji su džepovi bili puni zlata.

U tom salunu okupilo se zaista šaroliko društvo. Još su im samo nedostajale žene.

Momak s brazgotinom preko obraza i žutim pokvarenim zubima iskesi se gostioničaru:

— Hej, Charly, zar nam nisi za zabavu mogao pribaviti nekoliko djevojaka od Crnih Nogu ili Probijenih Nosova? Kako da se s tim pomire momci kao što smo mi, navikli da se zimi grijemo u zagrljaju toplih, debelih žena? Charly, slabo se brineš o svojim gostima! Samo nam uzimaš novac i zlato. To nije pošteno.

— Aaaaah, utješite se pićem — dobaci mu crnobradi gostioničar, po čijem bi se licu, punom ožiljaka lako moglo zaključiti da je nekoć bio profesionalni boksač. — Kupio sam nekoliko djevojaka za burence rakije, nekoliko pokrivača, nešto alata i pušaka. Sve redom zgodne, mlade i plahe kao srne. Znam da bi vam se svidjele! Odjednom su nestale kao da ih je progutala zemlja. Indijancima se više zaista ne može vjerovati. Nitko više ne drži do obećanja i pogodbe. Prodaju vam kćeri i onda mirno čekaju da im se prvom prilikom vrate kućama. Aah, vjerujte mi, htio sam vam ponuditi nešto zaista prvoklasno, ali su me vražji lopovi prevarili.

Zašutio je zaokupljen brisanjem čaša.

Gosti su kimanjem potvrdili gostioničareve riječi, a zatim su se ponovo prihvatili karata.

Vani se razmahala snježna oluja.

Za njih to nije bilo ništa novo. Bili su navikli, a uostalom, u salunu je bilo toplo. Za kartашkim stolom neko će vrijeme zaboraviti da zimski dani i tjedni promiču bez ženskog društva. A kad ih pomisao na žene ponovo bude uznemirila, morat će se opiti da ih na neko vrijeme ponovo zaborave.

Jedan od njih, slika i prilika propalog gospodina, koji bi za čašicu viskija spremno odrecitirao odlomak iz nekog Shakespeareaova komada, polako i gotovo svečano zaputi se prema klaviru.

Sjedne odmjerenim pokretom čovjeka koji je to često radio na pozornici i koji je takvu, dobro uvježbanu nastupu pred publikom pridavao veliku pažnju.

Već nakon nekoliko akorda uspije se nametnuti žagoru u salunu i zavijanju mećave.

Tada se dogodi nešto što nitko od prisutnih ni u snu nije očekivao.

Vrata se naglo rastvore, zapljusne ih hladan zapuh vjetrova puneći zadimljenu prostoriju kovitlacem stotina snježnih pahuljica. Zaigrale su nad stolovima, zavukle se u kutove i pomičale se s kartama koje je vjetar zbrisao sa stolova. Svjetlo je od snažna zapuha vjetrova tako zatitrao, da se u prvi mah učinilo da će se ugasiti.

Tada su na pragu ugledali dvije nepomične prilike pokrivene snijegom. Doimale su se poput pijanaca koji će se svakoga časa skljkati na pod. Tada viša prilika za sobom zalupi vratima i na pod spusti svežanj,

a ona niža klone na klupicu pokraj vrata.

Sve se odmah smirilo, i kovitlanje snježnih pahuljica i zavijanje vjetrova. Kartaši za stolovima radoznalo su se zapiljili u došljake.

Tko je to došao po takvu nevremenu?

Gostioničareve oči zaiskre. Prepoznao je Ala Jennisona, vjerojatno jedini u salunu. Ali pogled je odmah skrenuo na manju priliku — ženu!

Da, premda joj je lice bilo natečeno od hladnoće i crveno, nije bilo sumnje da je riječ o ženi, pogotovo kad je skinula šešir i otkopčala kaput.

Sve oči bile su uprte u plavu kosu, zatim u skladno građeno tijelo pod pletenim džemperom.

Nekom se ote usklik oduševljenja:

— Aaah, dobili smo jednu!

Svima je bilo jasno što je time htio reći. Upravo su razgovarali o tome kako bi se zadovoljili i s mladim Indijankama. A sad je tu pred njima lijepa, plavokosa žena!

Jennison se okrene gostioničaru:

— Konje sam odveo u staju, Charly. A sada daj mojoj ženi sobu.

Prisutni su pogledali Jennisona, zatim gostioničara. Svi su znali da na katu nema ni jedne prazne sobe. Makar su to bile i prljave rupe, sve su već tjednima bile zauzete. U očima kopača zlata, skitnica i bandita ogleдалa se radoznalost. Što će učiniti Charly?

Dok je bivši boksač napeto razmišljao, netko za obližnjim stolom obijesno poviče:

— Hej, djevojku ću rado pri-

miti u svoj krevet. Ako se malo stisnemo, bit će mjesta za dvoje. Što kažete?

Osmjehujući se, pogledom prijede uokolo, zatim ga izazovno zadrži na visokom došljaku.

U salunu nastade tajac. Neznancac je bio stavljen na kušnju. Je li doista opasan, ili samo blefira? Hoće li uzmaknuti, ili odgovoriti na izazov?

Prednost nije bila na njegovoj strani. Upravo je došao iz mećave i zacijelo je prozebao i ukočen.

Al Jennison u prvi mah ne odgovori na izazov. Polako se zaputi prema šanku, skidajući usput dugačku bundu. Baci je preko šanka. S bunde se otopljeni snijeg cijedio na pod.

Charly pred njega gurne dvije čaše s viskijem. Al ih uzme i vrati se djevojci, koja je s klupice kraj vrata tupo piljila preda se, kao da je se sve to ništa ne tiče.

— Popij, Babsy — reče joj mirno. — Popij, djevojko, od toga ćeš živnuti.

Ona ga poslušala, doimajući se još omamljena od naporna puta.

I on prinese čašu ustima i naglo je nagne. Zatim se okrene čovjeku koji ga je grubom šalom htio iskušati.

— Ona će prenočiti u tvojoj sobi, prijatelju — promrmlja Al Jennison — ali ne u tvom društvu. Od tebe bi mogla dobiti uši, a možda i zaudaraš. Zato ti ne preostaje drugo nego da brzo skokneš gore i pokupiš svoje stvari.

— Heeej — narogući se izazivač i ustane.

Bio je to visok, mišićav čovjek, jedan od brojnih jahača na Za-

padu, koji se svuda lako snalaze, jer su navikli neprekidno putovati. Svugdje se lako sprijateljio sa sebi sličnima.

Instinkt ga je upozoravao da je u opasnosti. Morat će kukavički progutati uvredu ili odgovoriti na izazov.

Zapiljio se u čovjeka koji je s plavokosom ženom došao iz snježne oluje i grozničavo se pitao: je li mu dorastao? Ako ga pobijedi, pripast će mu plavuša. Nitko se zacijelo neće usuditi da mu proturiječi.

Osjećao je na sebi napete poglede. Da, morat će povući. Svi to od njega očekuju. Nema drugog izbora. Ako sad kukavički podvije rep... Ne, to ne bi podnio. Još nikad nije bio među posljednjima, njegova se riječ slušala.

A sada je sve zabrljao onom grubom upadicom kojom je neznanca htio iskušati, uplašiti, stjerati u kut. Da mu se posrećilo, sad bi plavokosa ljepotica bila bez zaštite. Svima je zapela za oko. Svatko ju je htio za sebe, ali on će je imati prvi.

U Montani nema milosti, bar ne među ogrubljenim tipovima u naselju zimi praktički odsječenom od svijeta.

Povukao je što je brže mogao. Nadao se da su neznancevi prsti još ukočeni od hladnoće.

Kolt je već bio izvukao iz korica i upravo je htio podići cijev, kad ugleda plamičak. Pogođen u prsa, sruši se preko stola, rušeći karte, boce i čaše. Kolt mu iz ruke padne na pod.

U Salunu je nastao tajac. Svi su se zapiljili u došljaka s koltom u ruci.

— Ima li prijatelja? — upita Al Jennison prijeteći. — Hoće li

još netko pokušati...?

Glas mu je bio prijeteći.

Zaključili su da pred sobom nemaju profesionalnog ubojicu, nego čovjeka koji je naučio kako da preživi u surovim prilikama, pravoga čovjeka Montane, rođenog i odraslog u surovom kraju sile i bezakonja. Čuli su o tim ljudima, pripadnicima »Brigade Jelenske kože« od kojih je najpoznatiji bio Jim Bridger.

Al se okrene Charlyju Bannaku, tamnoputom gostioničaru, i oštro upita:

– U kojoj je sobi stanovao?

– U posljednjoj slijeva – odgovori Charly. – Stvari mu jednostavno izbacite na hodnik. Hoćete li dva losova odreska s pečenim krumpirom i kuhanim grahom.

Al Jennison kimne.

– Doći ću po jelo za desetak minuta.

Zatim pride djevojci i podigne je s klupice. Doimala se beživotno i odsutno, kao da duhom uopće nije sudjelovala u maloprijajšnjim događajima. Nakon iscrpljujućeg puta kroz snijeg i led, sad je u zagušljivoj toplini saluna zamalo bila pala s klupice i zaspala na podu.

Koraćala je uz njega kao u snu, najprije između stolova, zatim uskim, škripavim stubama. Kad su stigli u sobu na katu, ona mu se okrene, čvrsto se priprije uza nj i brizne u grčevit plač.

On je blago pomiluje po kosi vlažnoj od otopljenog snijega.

– Put nas je nanio među prave dvonožne vukove. U Montani nikad ne treba imati milosti prema gladnim i proždrljivim vukovima.

Ona zaokruži pogledom po

jednom sobičku. U očima joj se nazirao očaj.

– Nemamo drugog izbora, Babsy. Morat ćemo pričekati najmanje tjedan dana dok se smiri mećava. A ni onda nećemo moći odmah dalje jer će putovi još neko vrijeme biti zameteni.

Pokuša je ohrabriti osmijehom i ona se malo-pomalo primiri.

– Morao si se boriti... i ubiti – promrmlja Belette gledajući ga u oči. – Zbog mene. Oh, bila sam već u mnogim divljim gradićima, ali još nikad među takvim ljudskim ološem. Ovim ništarijama zapela sam za oko, svima redom. Jesu li to banditi?

– To je miješano društvo, ali su to većinom bjegunci pred zakonom koji su se ovamo sklonili uvjereni da ih zimi nitko neće goniti. Neki se boje neprijatelja, drugi osvete, a među njima ima i vojnih dezertera. Da, gore društvo nismo mogli ni zamisliti, ali sad smo ovdje i svakom izazivaču valja pokazati zube. Zbog toga maloprije nisam smio odstupiti ni pedlja. Oni ne znaju za milost. Slabić je osuđen na propast. A sad dobro upamti što ću ti reći. Iz svog prtljaga uzmi Chetov kolt i stavi ga pod jastuk. Ako itko uđe u sobu a da prethodno ne pokuca, pucaj bez ikakve opomene. Je li ti jasno?

Gledala ga je raskolačenih očiju.

U sobičku nije bilo toplo kao dolje u salunu, a i od straha koji je u njoj izazvalo upozorenje, razbistri joj se u glavi.

– U Montani nema milosti – izusti isprekidano. – I ja sam

toga postala svjesna kad me oteo Chet Mahoun.

Neko su se vrijeme šutke promatrali.

– Sva sreća što si mu ti bio na tragu.

– U svakoj nevolji nade se i malo sreće – reče on umorno se osmjehujući.

Zatim se prihvati posla. Počne sakupljati stvari koje su pripadale pokojniku. U sobičku je bilo tako tijesno da se njih dvojice jedva moglo okrenuti a da se ne dotiču. Svuda je bilo prljavštine, pa su pretpostavljali da će imati nevolja i s gamadi.

Napolje se razmahala snježna oluja i svaka, pa i najmanja rupa koja je pružala sklonište i mogućnost da se preživi, mogla se smatrati sretnom okolnošću.

Jennison je sve stvari stavio u pokojnikov kaput i od toga napravio zavežljaj. Zatim pokaže na njegov prtljag.

– Lezi, ali nemoj odmah zaspati. Donijet ću ti nešto za jelo.

– Ne mogu jesti, ni zaloga-ja...

– Moraš. Izgubili smo mnogo snage, a to možemo nadoknaditi jedino hranom, pa makar jeli na silu. Onome koji ovdje oslabi od gladi ili zbog nedovoljne ishrane, nema spasa. Zar ne shvaćaš da ovdje nitko ne zna za milosrđe? Ovdje mogu preživjeti samo najjači, a oni slabi odlaze pod leđinu. Ovo nije nikakva ljudska zajednica, nitko ne zna za obzire i snošljivost. Što očekuješ od takvih stvorenja? Al pride vratima i dobaci joj preko ramena: – Odmah se vraćam.

Sve što je rekao ostavilo je na Bebette snažan dojam. Malo se oporavila, osjećajući kako joj se

vraća snaga i volja za životom.

Da, i ona će se ovdje, u vučjoj jazbini, morati dokazati da nje-mu olakša. Tako mu više neće biti na teret.

Gostioničar Charly teško je uspio stišati žagor.

– Ispraznite mu džepove i iznesite ga. Možete ga ostaviti u drvarnici. Za njegovu ostavštinu bacat ćemo kocku. I sad još nešto, momci. Ne izazivajte tog Jennisona. Da, to je Al Jennison, pravi vuk iz Montane. Nije-dan od vas nije mu dorastao. Jednostavno zaboravite da je sa sobom doveo lijepu ženu, pa makar se morali opiti da vam viski teče iz ušiju. I to je bolje nego da vas iznesu s nogama naprijed.

Po njegovu glasu zaključili su da je uvjeren u ono što govori.

Piljili su mu u lice dok su im se u glavama rojile svakojake misli. Neki od njih, koji bi svako upozorenje poistovetili s izazovom, iskesili su zube.

Dakako, vidjeli su svojim očima kako momak brzo povlači kolt. Svejedno je kopkao crv sumnje. Možda ga je samo poslužila sreća što je pogodio prvim metkom. Osjetili su se povrijeđeni u svom samopouzdanju. Zacijelo će ih idućih sati, dana ili noći kopati, da li su ipak brži od tog uljeza Jennisona.

Osim toga, ako se i pretpostavi da je Jennison nadmoćan u pojedinačnoj borbi, čovjek na čovjeka, postoji i drugi način da ga uklone: mogu se udružiti protiv njega.

Prije nego što se u bilo što upuste, valja dobro promisliti,

dobro ga upoznati i u svemu se dogovoriti. A do tada će im misao često odlutati prema ženi koja upravo sada liježe u krevet.

Neki od njih uradili su ono što je crnobradi gostioničar tražio: pokojniku su ispraznili džepove. Iz njih su izvukli nešto zlata, jedan sat i dvije savijene tjeralice na ime Willa Hendersona. Očito su se odnosile na čovjeka koji je mrtav ležao na podu, premda se on, stigavši u Tobacco, predstavio drugim imenom.

Iznijeli su ga kroz stražnja vrata u drvarnicu, pri povratku su usput donijeli drva, dršćući od hladnoće i otresajući snijeg s ramena. Charly ih je odmah ponudio viskijem.

Tada im je pažnju zaokupio Al Jennison. Silazio je drvenim stubištem. Nalakćen na šank, morao je malo pričekati da mu Charlyjev pomoćnik iz kuhinje donese naručeno jelo.

Osjećao je radoznale poglede. Gostioničar se u međuvremenu s njim upustio u razgovor. Zanimalo ga je odakle su njih dvoje došli.

Jennison mu je uljudno odgovarao, ali Charly iz tih odgovora nije mnogo saznao.

U sali je ponovo nastalo neuobičajno tiho. Uto se oglasi netko za obližnjim kartaškim stolom: – Hej, Jennisone, kako bi bilo da nam tvoja ljepotica pravi društvo. Već tjednima nismo vidjeli ženu, a tvoja je lijepa da joj nema ravne među stotinama drugih. Kako bi bilo da...?

Zašutio je, osmjehujući se.

– Dovrši što si započeo, prijatelju – reče Al mirno.

Čovjek izmijeni poglede s društvom za stolom, zatim se ugrize za usnu, oklijevajući.

Netko se nasmije, zatim još dvojica.

– Hej, Chugwateru, reci jasno i glasno za što bi nam takva djevojka u salunu bila potrebna.

Svi su prasnuli u smijeh, banda okorjelih bandita odsječenih od svijeta, tu bogu za ledima. Odjednom su osjetili da ih veže solidarnost, a i mržnja prema došljaku koji od njih umnogome odskake. Mrze ga jer je hrabar i svaki od njih ga se boji. Na uspjeh su mogli računati jedino ako se udruže.

Ponovo je nastao tajac. Napeto su čekali što će Al Jennison odgovoriti.

On je uzeo poslužavnik s ječlom i vrčem kave, koji mu je iz kuhinje donio kuhar. Zakoračivši na stube, zaustavi se i dobaci preko ramena:

– Naravno, momci, morat će sići kad se dobro ispava i kad joj ona prljava rupa gore dojadi. Zar ste pomislili da iz nje neće nos pomoliti.

Rekavši to, nastavi se penjati stubama.

Bio je to kritičan trenutak.

Okrenuo im je leđa, a obje ruke bile su mu zauzete nošenjem poslužavnika s hranom. No, ni jedan od njih još nije bio spreman da ga ustrijeli s leđa.

Naprotiv, napetost kao da je malo popustila. Opuštenost kojom im se obratio uvjerila je i posljednjeg od njih da se ne plaši. Podsvjesno su osjećali da će ga još morati proučavati. Možda mu otkriju slabu stranu?

Kad je ušao u sobičak, Babet-

te je stajala kraj prozora i, leđima naslonjena na zid, u ruci držala kolt. Odmah mu sine da ga je dočekala stojeći jer bi sjedeći ili ležeći već odavno zacijelo bila zaspala od umora.

Još iz hodnika ju je upozorio da dolazi. U sobici nije bilo stola, pa je zdjelice i posudu s kavom stavio na krevet. Zatim su se nekako smjestili i svojski prionuli jelu.

Vani je bješnjela mećava. Kroz zaleđena okanca vidjela se samo noć a pred samim prozorom kovitlac snježnih pahuljica.

U sobičku je bilo hladno. Da su se u vijavici zadržali još koji sat, Babette bi zacijelo podlegla. On bi se sam nekako snašao i izvukao živu glavu. Možda bi se zavukao u rupu u snijegu ili bi ubio konja, izvadio mu utrobu i u šupljini našao sklonište. Ljudi iz Montane znali su mnogo načina kako da se preživi u mećavi. Ali žena kao što je bila Babette ne bi izvukla živu glavu.

Kad su večerali, bila je tako umorna da su joj se oči sklappale. Naslonila mu je glavu na grudi.

— Ne ostavljaj me samu — promrmijala je i utonula u san.

IV

Spavali su cijelu noć, pa i dobar dio prijedneva.

Vrata njihova sobička nisu imala bravu, čak ni zasun. Sav namještaj bio je grubo izrađen. Željeznih predmeta bilo je malo. Vijci i čavli bili su u toj zabiti prava rijetkost, a brave i zasuni plaćali su se suhim zlatom.

Jedanput, uspred mrkle noći, vrata su se odškrinula i na njima se pojavila raščupana glava. Pijanac mutna pogleda smiješkao se i mucao:

— I jijja bih... kkkraj nje... mmmalo legao... Dddajem stotku... u zlatu...

Al Jennison ispruži nogu i svom snagom gurne vrata. Ona nametljivca odbace u suprotni zid hodnika. Pijanac glavom tresne o zid i stenjući se sruši na pod.

Al i Babette spavali su dalje, ona tako duboko da to nije ni čula.

Oko podneva probudili su se gotovo istovremeno, on zapravo malo prije.

Neko ju je vrijeme promatrao, a ona je to vjerojatno osjetila. Iznenada je otvorila oči.

Isprva se u njima ogledao strah. Zatim ga je prepoznala. Svjetiljka se bila ugasila jer u njoj više nije bilo petroleja. Kroz zaleđena okna prodiralo je slabašno danje svjetlo. Bilo je polumračno kao u kakvoj pećini. Napolju je hućala vijavica. Kao da se zainatila da cio svijet prekrije dubokim bijelim pokrivačem, da ga zakopa.

Jennison je šutio. Osjećao je da se Babette svega počinje prijećati, da to nije bio samo ružan san, da je sve to zaista preživjela.

— Morat ćemo sići, prije ili kasnije, inače će momci pomisliti da ih se plašimo. Ovo donekle nalikuje na kavez krotitelja zvijeri. On ničim ne smije odati da se plaši, čak ni znojem. Razumiješ li?

Kimnula je potvrdno.

— Navikla sam na takve momke i već ću se nekako sna-

ći, samo da se dovoljno oporavim. Jučer sam bila na izmaku snaga, osjećala sam se kao isprebijana, opijena. — Zatim joj u očima zaiskri. — Spremna sam da zajedno sidemo u kavez i zvijerima pogledamo u oči. Hoćemo li?

Ustali su. Vjetar je kroz pukotinu na prozoru nanio hrpu snijega. Hladnoća je otežala disanje a tamne grede svjetlucale su u polutama kao premaz rastopljena šećera.

Da su u sobici imali vrč s vodom, ona bi se zacijelo smrznula. A vruće vode bilo je samo u kuhinji. Babette se samo počesljala, kosu pričvrstila na potiljku i popravila odjeću.

Bila je spremna da side.

U salunu je bilo manje gostiju nego prošle noći. Mnogi su tek pred zoru pošli na počinak. Ali neka veća promjena nije se mogla zapaziti. Prijelaz s noći na dan jedva je bio uočljiv. Mećava je zavila u polutamu sve.

Njihov dolazak nitko od prisutnih nije popratio nikakvom upadicom, ali su svi pogledi bili upereni u Babette.

Za nekim stolovima se jelo, za drugima kartalo. Al je prebrojio prisutne. Bilo ih je trinaest.

Mahnuo je Charlyju Bannaku:

— Htjeli bismo nešto pojesti.

— Za desetak minuta — odovori gostioničar. — Žuti Jim upravo siječe nove odreske. Za deset minuta.

Al Jennison i Babette sjednu za stol u kutu. Odaobrao je dobro mjesto odakle su imali na oku cijelu prostoriju. Iskosa pogleda djevojku.

— Sad ću časak izići i provje-

riti je li s konjima sve u redu. Vraćam se najkasnije za desetak minuta. Ne vjerujem da će ti itko dodijavati. Nakon sinoćne pijanke momci su se zacijelili otrijeznili.

Pogled joj je odavao samopouzdanje.

— Samo podi! Znam kako ću ih držati dalje od sebe.

Još je malo oklijevao, ali potreba da pogleda konje bila je jača. Konjušnica je bila prepuna, a kad su sinoć bili stigli, bio je tako iscrpljen da je prtljagu samo odložio u kut, ne pazeći mnogo na skupocjena krzna.

Brzo se odlučio.

Ljudi za stolovima su ga motrili, pratili pogledima dok je izlazio na stražnja vrata. Dok su vrata zakratko bila otvorena, vjetar je među stolove nanio pravi kovitlac snježnih pahuljica.

Ljudi su poglede skrenuli na Babette. Ona im je uzvratila ne trepnuvši okom, pokazujući im da je navikla na drske poglede muškaraca i da ih se ne boji.

Uto se oglasi bljedoliki bradonja rijetke kose:

— Što ćete uraditi, madam, ako se ne vrati?

Ona se osmjehne.

— Vratit će se, ne brinite.

Neki su se smješkali, neki gurkali laktovima ili šapatom izmijenili nekoliko riječi.

Gostioničar Charly sjedio je nepomičan iza šanka. Doimao se pospano, ali samo prividno. Njegovu budnom oku nije izmaklo ništa.

I on od vremena na vrijeme dobaci pogled ženi u kutu.

Bila je jedina žena u naselju. Ako se vrijeme ne popravi, bit će odsječeni od svijeta sve do

proljeća i čak nekoliko mjeseci provesti zajedno.

Jedna jedina žena i pedesetak okorjelih momaka koje je zima iz različitih razloga zatekla u Tobaccou. Većinom su to bili banditi, bjegunci, dezerteri, otpadnici svake vrste.

Visok svjetlokosi čovjek kojem je lice bilo zaraslo u čekinjastu bradu, naglo ustane i zaputi se pema stražnjim vrtima. Na glavu nabije šešir i podiže ovratnik kaputa. Dok je izlazio, vjetar ponovo na trenutak ispunj zadimljenu prostoriju snijegom i hladnoćom.

Babette to ne promače i ona se zabrine. I on je mogao poći u konjušnicu, ali ako nije stanovala u šalunu, mogao je poći u vlastitu kolibu, tu negdje u blizini? Možda ga je nužda otjerala u zahod koji je bio nadograđen izvana, pokraj stražnjih vrata.

U svakom slučaju neće daleko. Inače bi se obukao toplije.

Nije potrajalo dugo i vrata se otvore. Snažan vjetar zakratko rashladi toplu prostoriju. Čovjek skine šešir i njime stane otresati snijeg s odjeće, koji se počeo brzo otapati na toplini.

Čovjek zaokruži pogledom uokolo.

— Neće doći — reče suho. — Vrata konjušnice neće moći razvaliti. Čvrste je građe, kao pravi zatvor.

Nakon njegovih glasnih riječi nastala je tišina.

Svi su pogledali djevojku u kutu. I ona je sve razumjela. Ali je bio zatvoren u konjušnici. Zacijelo je bilo dovoljno da netko izvana peko vrata učvrsti debelu gredu. Stalni gosti saluna to su vjerojatno znali, a ovaj koji

se upravo bio vratio, zacijelo je dobro znao što valja raditi i imati zatvorenik ikakve šanse da se oslobodi.

Babette svrne pogled na gostioničara.

On se i ne pomače. Pospano ju je gledao kao da ga se sve to ne tiče. Odmah shvati da od Charlyja Bannaka ne može očekivati nikakvu pomoć. Gostioničar ovisi o svojim gostima i mora biti na njihovoj strani.

Netko poviče:

— Shakespeare, sjedni za klavir i odsviraj nešto da djevojka može zaplesati! Da je vidimo kako pleše! Bit će to sjajna zabava! Proslavit ćemo je zajedno s njom.

Čulo se odobravanje sa svih strana.

Svi su kao po dogovoru dograbili čaše i iskapili ih, zatim ih ponovo natočili.

Pijanist brzo sjedne za klavir i počne svirati nešto u ritmu španjolskog plesa. Mladić koji je bio napolju ceremonijalno se pokloni pred Babette.

— Otpleši nam nešto, dušo!

U očima mu je zapazila iskre i odmah joj je bilo jasno da im nije bilo samo do toga da je vide kako pleše. Ne, htjeli su se osvetiti Alu Jennisonu. Htjeli su mu pokazati da su jači.

Jučer su pretrpjeli poraz. Ubio je jednoga od njih, a oni se nisu usudili uzvratiti udarac.

Sad će pokazati i njemu i njegovoj ljepotici!

Babette je bila svjesna ozbiljnosti položaja u kojem se našla. Znala je da bi svakom neumjesnom riječju ili otporom još više izazvala te muškarce koji su je prožimali pogledima.

Polako je ustala. Svjetlokosi

bradonja zgrabi je za ruku i zavila. Ona se spretno okrene i naglo zaustavi usred slobodna prostora ispred šanka.

Gledaoci su oduševljeno zapljuskali i počeli udarati nogama o pod. Pijanist se sav posvetio temperamentnom južnjačkom ritmu, i buka koja je zavládala salunom kao da je nadjačala zavijanje i huk vetra.

Babette se počne vrtjeti. Oh, da! Plesala je već ona pred takvim muškarcima. Tako je sve i započelo, na primitivnim pozornicama različitih saluna i plesnih dvorana.

Bilo je to onda kad je pobjeglá od kuće i danima gladovala.

Poslije je na tim istim pozornicama pjevala. Zatim se posvetila zanimljivijem i ugodnijem poslu, kartanju. Više nije bilo potrebno da se pjesmom i plesom prenamaže pred neobrijanim, prljavim i pijanim tipovima. Nemilice im je uzimala novac za kartaškim stolom ne osjećajući pri tom nikakvu grižnju savjesti.

A sada je opet morala plesati. Bila je svjesna i onoga što će slijediti, kako će sve završiti.

Kad bi se samo Al Jennison pravovremeno vratio?! Načas se zanese mislju da istrči na snijeg. Ne, od toga ne bi bilo ništa. Ne bi stigla ni do vrata.

Ali zabrine je i druga pretpostavka: što ako se Al i vrati?

Kako da dovede u red razularenu bandu? Hoće li biti dovoljno da jednostavno ustrijeli kolovodu?

Ne, ovaj put to ne bi uspjelo. Sad bi ih protiv sebe imao sve redom.

Imali su dovoljno vremena da o svemu razmisle, i da ga još

jače zamrže. Smetala im je njegova izuzetna hrabrost i odlučnost. Usudio se da im se sam samcat usprotivi.

A sad je bila prilika da mu se osvete, da ga ponize.

Počeli su s Babette. Nije dugo plesala sama. Priskočio je tamnokosi dugajlija, zgrábio je i počeo mahnito okretati. Već nakon nekoliko okretaja zamijenio ga je krupan čelavko, pa brakajlija žučkasta lica. Oni za stolovima promatrali su ih užarenih očiju, ispijajući čašu za čašom.

I tako su se svi izredali.

Zabava im se očito svidjela, nakon toliko jednoličnih dana i noći i slušanja beskonačnog zavijanja vjetra. Bila je to više nego dobra promjena, nešto mnogo ljepše od pića i pokera.

Tada netko zaurla:

— Zacijelo joj je prevruće! Hej, svakako joj je prevruće! Da joj olakšamo...?

V

Al Jennison je u prvi mah pomislio da su se vrata konjušnice negdje zaglavila zbog hladnoće. Ali odmah mu sine da su ga zatvorili. Konjušnica je bila većim dijelom ukopana u padinu. Uski otvori u zidu, nešto nalik na prozorčiće, izvana su bili zameteni. Kroz njih se ne bi mogao provući. Krov, napravljen od busenja trave, bio je smrznut i prekriven debelim slojem snijega. Sad je bio tvrd gotovo kao zid od cigle.

Jennison se uzmuva po konjušnici i nakon kraćeg vremena nađe željeznu šipku i sjekiru. Odmah se lati posla.

Pokušat će iz dovratka od te-

ških balvana zakopanih u zemlju izbiti šarke koje su držale vrata.

Dok je radio, u mislima je bio u salunu. Naslućivao je kakvu je zabavu razularena rulja smislila.

Pri pomisli na to obuzme ga gnjev, ali vremena nije imao napretek. Morao je što prije biti na slobodi.

A onda?

Znao je da sad neće imati posla samo s jednim izazivačem, već sa cijelom bandom. I njima je zacijelo bilo jasno da u tom »zatvoru«¹ neće ostati vječno.

Od kakve mu je koristi kolt? Protiv cijele bande nije imao nikakve šanse.

S time su vjerojatno i oni računali. Pošto bude odvagao razloge za i protiv, uvidjet će da je za njega najbolje da iz konjušnice uopće ne izlazi. Pružili su mu svojevrsan alibi, jer mu tako neće biti povrijeđen ponos.

Uto je već iz dovratka izbio gornju šarku, a kosa greda kojom je svjetlokosi bradonja izvana podbočio vrata, sruši se u snijeg.

Put u slobodu bio je otvoren.

Ali on nije odmah iskoristio pruženu priliku. Najprije je prišao svojoj prtljagi, malo čeprkao po torbi i nešto izvukao. Prelomio je to u dva dijela. Tek tada izide na snijeg. Kad je gurnuo stražnja vrata, »zabava«² je gotovo dosegla vrhunac.

Babette su već gotovo sasvim svukli i toliko je opili viskijem da više nije znala što radi.

Otvaranje vrata nije prošlo nezapaženo, jer je vjetar nahrupio u salun kovitlajući pahuljicama. Žagor se odmah utišao i

svi su pogledali prema vratima.

I klavirist je prestao svirati. Netko poviče:

— Vratio se!?

Djevojka je još bila dovoljno pri svijesti da je znala što valja uraditi. Pomoći će mu ako se skloni, da ga ne ometa u gađanju.

Nesigurna koraka doteturala je do zida i srušila se na klupicu. Zatim se spusti na pod i okotrlja u kut. Odande nije mogla vidjeti što se događa.

Jennison je ušao s koltom u lijevoj ruci, kojom ga je obično i povlačio. U desnoj je držao jedan dio prelomljena eksploziva kakav se upotrebljavao u rudnicima. Takve bi šipke s dugačkim stijenjem gurnuli u izbušene rupe i stijenj zapalili. Eksplozija bi odlomila dio zemlje ili stijene, što bi kopačima mnogo olakšalo posao.

Ali, ni oni u salunu, koji su se još maloprije izvrsno zabavljali, galamili, smijali se i plesali s polugolom djevojkom, zbog čega je zamalo izbila i tučnjava, ni oni nisu stajali skrštenih ruku. Zgrabili su oružje.

Ali uto je među njih već palo nešto nalik na tamnu svijeću.

Al Jennison opali gotovo istodobno.

Metak pogodi malu tamnu dugoljastu stvar na podu, a prostorijom se razliježe zaglušan prasak.

Eksplozija je načinila popriličnu štetu. Razbila je prozore i istrгла vrata. Boce i čaše na polici iza šanka rasprsnule su se u komadiće. Od stolova i stolaca ostao je pravi krš.

Na one u salunu eksplozija je ostavila još jasniji učinak,

premda je sve, kako se kasnije pokazalo, prošlo bez težih ozljeda. Bilo je nekoliko lakše ozlijeđenih i onih koje je prasak na neko vrijeme oglušio. Da je Al Jennison bio upotrijebio cijelu šipku eksploziva umjesto polovice, štete i ranjenika zacijelo bi bilo mnogo više.

On se pravovremeno bacio u zaklon. Sad je već bio na nogama s koltom u ruci i s prijetećim sjajem u očima.

— Je li vam dosta, veseljaci? Hoćete li nastaviti sa zabavom?

Promukao i izazivački glas jasno se razabirao kroz zavijanje mećave koje je sad kroz razlupane prozore i razvaljena vrata ispunilo salun.

Prostorija je pružala jednu sliku: polomljeni i prevrnuti stolovi i stolice, srušena polica i svuda razbijeno staklo.

Ljudi su polako ustajali, neki gluhi i omamljeni. Neki zacijelo nisu čuli Alove riječi.

Babette je požurila uza stube. Eksplozija ju je otrijeznila i sad je bila svjesna preokreta: Al ju je izvukao iz neprilike. Onako polugola, u ruci je držala odjeću koju je bila pokupila s poda. Odjednom zastane i s bijesom u očima reče:

— Ubij ih. Pošalji ih u pakao. Ni jedan od njih ne vrijedi koliko je crno pod noktom. Gamad.

Glas joj se od uzbuđenja prelomi, što nije bilo čudno s obzirom na uzbuđenje i sve što je upravo bila proživjela.

Neki momci su već posrćući izlazili kroz vrata. Drugi su još čekali. Dvojica su ležala među prevrnutim stolovima i staklenim krhotinama.

Iza šanka se pomoli gostioničar nalik na đavla što viri iz ormara. Nakon nekoliko trenutaka razumjeli su što više.

Slao je do đavola goste koji su se upustili u takvu zabavu koja je za njega završila tako katastrofalno. Grdio ih je što mu je uništen salun. Sad će po toj proklesoj mećavi imati vraškoga posla da sve opet dovede u kakav-takav red i ponovo privuče goste.

Pogled mu se naposljetku zadrži na Jennisonu.

— Zar si mi morao demolirati pola saluna? — zamjeri mu s bijesom u očima.

— Ako bude potrebno, razorit ću cijelo naselje — poviče Al kroz zavijanje vjetra. — Zašto nisi tim budalama rekao da se sa mnom ne šale? Zašto nisi pomogao mojoj ženi? Bannak, svrbi me da i tebi održim lekciju.

Charly Bannak ne odgovori ni riječi. Bivši boksač samo je nemoćno stiskao šake.

O Alu Jennisonu već je svašta čuo, ali to što je upravo doživio, premašilo je sva njegova očekivanja. Uostalom, Jennison od njega i nije očekivao da mu išta odgovori. Još jednom prijede pogledom po opustošenoj prostoriji. Ne, niotkud mu nije prijetila opasnost. Neprijateljstva su prestala, činilo se.

Momcima je bilo i više nego dovoljno. Još su bili pod dojmom neugodna iznenađenja: uplašeni i omamljeni. Većina su bili sretni što su uopće izvukli živu glavu. Dobro su upamtili lekciju na što je sve spreman ovaj čovjek iz Montane, neustrašiv i nemilosrdan.

On se zaputio u kuhinju. U

njoj eksplozija nije ostavila takvih posljedica: samo nešto srušenog posuda po podu.

Kuhar je čučao pod stolom, a kad je Al Jennison šakom tresnuo po stolu, piskutavo je vrišnuo.

— Ustani, prijatelju — reče mu Jennison pomirljivo. — Budi dobar, Jime, pa mojoj ženi i meni pripremi ručak. Požuri, čekam! Jesi li me razumio?

Na smrt uplašeni kuhar ispuže ispod stola. Još je drhtao cijelim tijelom. Da, sve je dobro razumio. Naučio je on jezik tih prokletih barbara i sad je proklinjao onaj kobni trenutak kad su prije mnogo stoljeća njegovi preci u Kini izmislili barut. No ako su se sada izvukli, ti bijeli barbari dovoljno su vješti da se međusobno potamane i na kakav drugi način.

— Da, gospodine — zapiskutao je užurbano. — Sve ću uraditi kako biste bili zadovoljni.

VI

Prošla su već tri dana i tri noći. U salunu je šteta popravljena i sve je poprimilo prijašnji izgled. Napolju je i dalje mahnitala snježna oluja bez prestanka, stvarala visoke snježne nanose u kojima lako može zaglaviti neoprezni jahač zajedno s konjem i u njima ostati zauvijek.

Stalni posjetioci saluna ostavili su Ala Jennisona i Babette na miru. Zavladala je neka vrst primirja. Možda se poneki tašt momak u sebi izjedao, zaklinjući se da će tom umišljenom revolverašu kad-tad vratiti milo za drago, ali sad za to još nije bilo vrijeme.

Ustručavali su se pokušati bilo što, bojeći se njegovih nepredvidivih trikova. Brinula ih je i sama pomisao na to da bi Al bez po muke mogao dignuti u zrak cijeli salun, zajedno s njima. Bili su čvrsto uvjereni da su Alov džepovi puni eksploziva.

U razmišljanjima bi ga uspo-ređivali s opasnim bikom u koralu. Ženu su gotovo zaboravili. Nije im bila toliko važna da bi za nju vrijedilo ginuti.

Odnosi su se naoko toliko popravili da je njih dvoje dobar dio vremena provodilo za stolom u kutu saluna, igrajući mlin ili domino, kako bi im brže prošlo vrijeme.

Babette bi Alu pokazivala trikove s kartama. Premda je on nije pitao od koga je to naučila, ona mu je objasnila:

— Pomagala sam nekom mađioničaru. Nastupali smo posvuda između New Orleansa i Saint Louisa, putovali luksuznim parobrodima i po brodskim salunima priređivali predstave. Bio je zaista majstor svojga zanata. Mogao je postići i to da mu u šeširu jednostavno nestane kunić, što bi posebno upalilo kod publike. Od njega sam naučila i trikove s kartama.

— Što je bilo s njim? Kako ste se rastali?

Premda je to pitao tobože nezainteresirano, osjetila je da ga njezin odgovor zanima.

— Ustrijeljen je na »Kraljici Mississippija«. Pri kartanju je imao nevjerojatnu sreću. Dva-put zaredom je dobio »flush royal« ali, kako su ga svi znali kao mađioničara vješta svakojakim trikovima, nitko nije vjerovao da je te karte dobio u po-

štenoj igri, kako je zapravo i bilo. U igri nikad nije varao niti se služio trikovima. Bio je to slučaj. Ali njegov protivnik koji je imao »full house«, uvjeren da je posrijedi prijevara, povukao je kolt i ustrijelio ga.

Zašutjela je i namršteno se zagledala u prazno. Čvrsto je stisla svoje inače tako živahne usnice. Zatim je odgurnula karte kao da su joj se odjednom zgadile.

On se više nije propitkivao, ali je stekao dojam da je ona voljela toga čovjeka.

Razmišljao je o tome koliko je muškaraca voljela, a s koliko njih se na tom svom nemilosrdnom životnom putu upuštala bez ikakve ljubavi? Kakvo će mjesto on imati u njezinu sjećanju?

On ju je spasio, u to nije bilo sumnje, ali ona se u svom pustolovnom životu i prije znala okoristiti uslugama muškaraca.

Njezin pustolovni duh tjerao ju je da se što više oslanja na vlastite snage. Dakako, zacijelo se već mnogo puta mogla smiriti kao ugledna supruga kakvog čestitog građanina koji bi se za nju brinuo, kojem bi bila odana žena a njegovoj djeci dobra majka. Ali ona je htjela sve postići sama, ili bar kao ravnopravna ortakinja ili životna družica.

Svakim ju je danom sve bolje upoznavao, i sad se pitao što je naumila raditi u Crazy Cityju. Hoće li možda odustati od naučavanja da vlastitim snagama postigne ugled, bogatstvo i nezavisnost? Ili će ipak pokušati još jednom, premda ju je Chet Mahoun povukao za nos, pa je mo-

rala prihvatiti pomoć drugog muškarca?

Zar joj je sudbina dodijelila ulogu žene koja sama ne može, postići ništa, koja će uvijek biti ovisna o pomoći muške ruke?

Jennisonu nije preostalo drugo nego da odgovor prepusti vremenu. Odvest će je u Crazy City, a onda će vidjeti.

Mećava je odjednom naglo prestala. Baš kao da se kakav golemi div, koji je danju i noću mahnitao, odjednom smirio.

U prvi mah nisu mogli vjerovati.

Nastupila je tišina, gotovo nevjerojatna tišina. Postalo je svjetlije, a i sunce se pomolilo iza oblaka. Činilo se kao da se promijenio cijeli svijet.

Pričekali su još četiri dana i uzjahali konje. Otpratili su ih promuklim glasovima i prijeteći podignutim šakama.

— Da vas više nismo vidjeli, prokleti...

Psovke i uvrede najgore vrst nizale su se jedna za drugom, ali se oni nisu osvrtni. Na uvrede se nisu obazirali, jer što su drugo na rastanku i mogli očekivati. S druge strane, momke je u neku ruku valjalo žaliti. Dublje se zaista nisu mogli spuštati.

Povici kojima su ih ispratili postajali su sve tiši i uskoro su njih dvoje jahali kroz netaknutu prirodu, zimski krajolik teško prohodnih planina Montane. Snijeg je prekrrio sve putove i staze i samo se čovjek poput Ala Jennisona mogao se snaći po takvu bespuću.

Jahali su cio dan, izmijenivši jedva nekoliko riječi, ali je među njima bio uspostavljen prešutan sporazum. Već su bili par,

kakvu je teško naći premca. Dođuše ne u punom smislu riječi.

U tom se pogledu među njima još nešto ispriječilo. Je li to bio Chet Mahun kojem je Babette pripadala? Ili se Al Jennison skanjivao da iskoristi priliku koja mu se pružala? Možda je ona nakon toliko nemilih događaja zamrzila sve muškarce? Kad su toga dana uvečer sjedili kraj vatre, ona odjednom podiže pogled i zagleda mu se u oči:

— Vladaš se kao da si mi brat? — reče mu otvoreno.

Neko ju je vrijeme promatrao, svjestan problema koji ju je tištio. Naposljetku progovori:

— Ti si vrlo poželjna žena, i ja želim da budeš moja. Ali u posljednje vrijeme ne možeš se baš pohvaliti odnosima s muškarcima. Uvjeran sam da si ih sita. I zato predlažem da još malo pričekamo. Htio bih, kad jednom budeš moja, da to ne bude iz zahvalnosti, nego iz ljubavi. Razumiješ li me? Uvjeran sam da zasad još ne možeš istinski ljubiti, a ja ne bih htio da mi se bilo koja žena prepusti iz zahvalnosti. To bi već bila trgovina, zar ne?

Ona ga je promatrala u čudu.

Tek sad je shvatila svu veličinu njegova ponosa. Ima li u svijetu uopće takvih muškaraca? Ima. On je jedan od njih. Zatim je načas zaokupi sumnja. Ili možda tako govori ne bi li se u njega stvarno zaljubila.

Na sebi je osjetila njegov ispitivački pogled. Tada mu kimne:

— Ja... zacijelo sam na najboljem putu da se u tebe zaljubim. Moje si poštovanje već stekao. Zbog svega što si za mene ura-

dio, spremna sam da za tebe i prosjačim. Bez imalo oklijevanja. Možda ću jednog dana nekog zaista istinski zavoljeti. Vruće želim da to budeš ti.

Te večeri više nisu razgovarali. Šutke su čučali kraj vatre, jeli, pili i zurili u plamenove.

A kad su se ponovo pogledali, oči su im odavale duboku ozbiljnost.

Kad se kasnije, u zaklonu isprepletenih grana, umotala u pokrivače, Babette je pomislila:

Do vraga, sve više želim da se u njega zaljubim. On nije poput drugih. Htjela bih ga voljeti jer je čvrsto uporište u oluji, zvijezda vodilja u noći, orao u visinama. On je nešto uz što bih se mogla priljubiti u tom jadnom svijetu. Već sam se umorila. Strahujem od novoga početka u Crazy Cityju. Jer sve će ponovo poći po starom...

Ah, htjela bih ga zavoljeti kao što samo zaljubljena žena može voljeti, iz svega srca i svom dušom. Htjela bih...

Načas je prekinula tok misli...

Ugledala ga je s druge strane vatre kako na nju stavlja granje.

— Ale! — pozove ga tiho.

— Da?

— Promislila sam... i zaključila da te volim — odgovori ona i sjedne. Osjećala je kako joj se toplina vatre odbija od gustog pletera za ledima. Promatrali su se obasjani treperavim svjetlom. — Da, volim kao što žena voli muškarca koji joj znači više od života — mirno doda djevojka. — Dodi ovamo, Allane. Čekam te.

VII

Kad su sutradan nastavili put, bili su zaista pravi ljubavni par, muškarac i žena koji su pod nebeskim svodom, u divljini, proveli prvu ljubavnu noć.

Jahali su satima. Ponovo je zahladilo pa se na površini stvorila tvrda kora. Na sreću, napao je snijeg visok nekoliko centimetara što im je olakšalo kretanje po dotad zaleđenoj površini.

Jennison se sve bolje snalazio po planićkom terenu. Ovuda je proteklih godina prolazio nekoliko puta loveći divljač.

Jašući za njim i promatrajući ga s leđa, Babette je bila sve uvjerenija da ga istinski voli. Ali on je bio običan traper. Zar je ona išta bolja? Pustolovka u lovu za srećom, bila mu je zapravo sušta suprotnost.

Kako će njih dvoje organizirati svoj budući život, kopkalo ju je pitanje? Hoće li ga pratiti u lovu i s njim živjeti po grubo istesanim brvnarama, kao sa Chetom Mahounom, dakako, ovaj put dobrovoljno? Ili...

Nije se ni usudila pomisliti da bi se on mogao promijeniti. Jedino u što je toga trenutka bila sigurna, bila je njezina ljubav.

Život u divljini neprestano joj se nametao mislima. Posumnjala je da će ga moći prihvatiti i u njemu izdržati, unatoč svoj ljubavi. Razmišljajući o tome čas bi osjetila strah, čas opet nadu i povjerenje. Najposlijetku je sve prepustila budućnosti. Sve će se srediti kad stignu u Crazy City.

Tada je ponovo obuzme tjeskoba. On još nije sasvim utažio žeđ za osvetom. Sad je bio za

petama Chetovu bratu Otisu i zacijelo neće biti zadovoljan dok i njega ne ubije.

Pogledom je prešla po krajoliku koji se, ovako miran i tih, sav u bijelom pokrivaču, doimao tako miroljubivo. S mećavom nisu nestali i svi problemi. Naprotiv, kad uskoro stignu u Crazy City, sve će se još više zapetljati. U to nije bilo sumnje.

Pomisao na taj gradić natjera joj strah u kosti.

Ne, Ala nikako ne smije izgubiti, sad kad je konačno našla nekoga s kim bi od svega srca sve počela ispočetka.

VIII

Crazy City je bio izrazito prljav grad, pa i u prenesenom smislu. Bio je prljav i u duši, i za njegovih sedam tisuća stanovnika moglo se bez pretjerivanja reći da su se većinom opredijelili za zlo. Bio je to grad u kojem ni za koga nije bilo milosti.

Babette je to dobro znala.

I Al Jennison je poznavao takve rudarske gradove i o njima nije imao nikakvih iluzija. Dobro je znao što ga u njemu čeka. U njemu nije bilo samo traperi i rudara-lutalica, već i otpuštenih vojnika obiju vojski iz građanskog rata. Bilo je tu ljudi iz Teksasa, Kentuckyja ili Tennesseja, gotovo iz svake američke države ili teritorije. U njemu su našli utočište propali liječnici, »crne ovce« ugleđenih obitelji s Istoka, ljudi kojima sreća nije bila sklona, bivši pravници kojima je dojadilo da pred sudom zastupaju parničare ili prijestupnike. Bilo je tu kartaša, bandita, ubojica i dezertera iz

regularne vojske, čestitih i jeftinih žena, propovjednika i revol-veraša...

Svi oni nadali su se sreći i u gradu su naumili samo prezmisti kako bi se u proljeće razmislili brdima u potrazi za bogatstvom. Svi su sanjali o sretnom trenutku kada će baš oni naići na bogatu zlatnu žilu... ili izvesti kakvu veliku pljačku... ili...

Do sreće se stiže različitim putovima, ali za te ljude – bili oni u duši dobri ili zli – sreća je značila samo jedno: obogatiti se po svaku cijenu, ne birajući sredstva.

Jennisonu je sve to bilo i te kako poznato.

Prezirao je takva naselja i ljude koji su se u njima okupljali. Čak i ono nekoliko čestitih koji bi se u takvu gradu zatekli, i koje je smatrao budalama.

Ali kad je o svemu dobro razmislio, i on će morati živjeti u takvu gradu. Na to ga prisiljavaju okolnosti. To je ono najmanje što zasad može pružiti Babette. Zar da je povede u divljinu kao kakvu indijansku squaw i od nje traži da mu pomaže u lovu? Ne, morat će izmijeniti način života.

Onoga što ga čeka u gradu nije se plašio. Ni Otisa Mahouna, koji navodno živi u tom gradu. Kad se s njim nađe oči u oči, izazvat će ga na dvoboj.

Nikako nije mogao izbrisati iz sjećanja kako su ga braća podlo napala, orobila i zamalo ubila. Nisu mu pružili nikakvu priliku. On će je Otisu ipak pružiti.

Zaokupljen takvim mislima, odlučan da svoju sudbinu čvrsto drži u vlastitim rukama,

Jennison je jahao prema Crazy Cityju.

Kad su se približili prvim kolibama na samom kraju dugačke glavne ulice, već se bio spustio mrak. Svuda su bila upaljena svjetla. Po prljavom snijegu kretalo se mnoštvo prolaznika, neki na saonicama ili u lakim kolima.

Svi su nagnuli u restorane na večeru, zatim u salune, plesne dvorane i kockarnice u kojima se točio jeftini viski.

Iznad ulaza u jedno dvorište bio je natpis. Slova su se zbog nastupajućeg mraka jedva mogla pročitati.

MONTANA COMPANY

Trgovačko i prijevozno poduzeće

Jennison je bez oklijevanja skrenuo u dvorište, a za njim i Babette, vodeći natovarena konja. Kad su se zaustavili pred skladištem, iz ureda izide krupan čovjek. Lice mu odjednom zasja.

– Koga to vidim! Pa to si ti, Jennison! Zacijelo me se još sjećaš? Još prije dvije godine bio sam na pristaništu Veliki Slapovi pomoćnik Paula Petersona.

– Sjećam se – reče Jennison i sjaše. Zatim pomogne djevojci.

– Preuzmi konje, Hank – reče umorno starom znancu. – Ti si Hank Jacks, ako se dobro sjećam? Pretpostavljam da ti je kompanija konačno povjerila da upravljaš jednom podružnicom kao glavni agent. Dobro su uradili. – Zatim rukom pokaže na dva natovarena konja. – Ova dva su na prodaju. I sva krzna. Nema ih mnogo, ali svakako vrijedi najmanje tisuću dolara. Sutra ću doći po novac.

Neka se tvoj konjušar pobrine za konje.

Agent je znatiželjno promatrao mladu ženu.

— To mi je žena, Hank — predstavi je Al Jennison. — Na kraju je snage. No, jesmo li se sporazumjeli?

— Svakako — brzo odgovori plavokosi čovjek krupna stasa.

— Uvijek rado pomažem takvim dobrim poslovnim partnerima kompanije. Hoćeš li se u gradu dugo zadržati, Al?

Jennison mu se zagleda u oči. U Jacksovu pitanju bilo je nešto više od obične radoznalosti ili uobičajene pristojnosti. Njemu to ne promače.

— Što ako ostanem?

Plavokosi agent bio je tridesetogodišnjak kojem je pustolovni život ostavio na licu brojne ožiljke. Kod kompanije je počeo kao vozač teretnih kola. Napredovao je sve do mjesta šefa podružnice, i brige vezane za takvo mjesto zacijelo ga nisu mimoišle.

On se počeo po bradi i nabe-re obrve.

— Život je u nas vrlo skup. Vreća brašna stoji čak osamdeset dolara, a cijene svakodnevno rastu. Za jedan odrezak moraš u restoranu platiti dva dolara.

Jennison je osjetio da je ovo bio samo uvod. Slutnje su se obistinile. Sugovornik mu se pažljivo zagleda u oči.

— Ako te zanima kakav posao, strpi se do sutra. Možda ti ja nešto ponudim. Porazgovarat ćemo sutra kad dođeš po novac.

— U agentovim očima zaiskri.

— Kao da te je poslalo samo nebo!

Jennison je samo kimnuo.

Ne, nije bio potrebno da Hank Jacksa upita za razlog te nagle ponude. S lica mu je lako pročitao da je obuzet brigama. Trgovačko poduzeće ovisi o urednom prijevozu i dostavi naručene robe. A u zemlji u kojoj banditi svuda vrebaju plijen, takvom poduzeću zaista nije lako.

Al Jennison uzme Babette pod ruku i htjede otići. Odjednom se trgne i upita preko ramena.

— Hej, Hank. Poznaješ li braću Mahoun?

Agentovo lice obasjano slabim svjetlom razvuče se u slab osmijeh.

— Tko ih ne poznaje? — reče promuklo. — Otis često navrati u grad, premda ne posjeduje nikakvu parcelu ili rudnik. Pa ipak, pun je zlata, i grumenja. Njemu i njegovim prijateljima posao očito ide dobro od ruke. — Hankovim licem prijede sjena. — Al, čuo sam priču o tebi i braći. Proširila se logorima još prošlog ljeta. Nešto ću ti reći.

— Što?

— Ako si naumio srediti Otisa, prihvati predloženi posao.

Jennison je još držao Babette ispod ruke. Neko je vrijeme stajao nepomičan. Nije bilo nimalo teško pogoditi što je Hank Jacks imao na umu.

Čak je i Babette shvatila u nekoliko sekunda.

Čovjek poput Otisa Mahouna zacijelo je bio s onu stranu zakona. A poduzeće koje se bavi trgovinom i prijevozom od takvih prije ili kasnije može imati samo neprimlik.

I tako je Al Jennison, stigavši u Crazy City, stjecajem okolnosti odmah nabasao na »pravo mjesto«.

– Da, o svemu ćemo u miru porazgovarati sutra – reče Hanku Jacksu i s Babette se zaputi na ulicu.

Izišavši iz dvorišta, Jennison se neodlučno zagleda lijevo, pa desno. Babette preuzme inicijativu:

– U hotelu »Zlatna rupa« imala sam unajmljenu sobu. U njem su mi ostale stvari, dva velika kovčega puna svega i svačega.

– Pa, podimo u hotel – složi se Al Jennison. – Sobu vjerojatno nisi otkazala?

– Nisam. Bilo je predviđeno da budem odsutna dva-tri dana, ali se oteglo čak tri mjeseca.

Do hotela nije bilo daleko. Bio je tik uz »Zlatnu dvoranu«, središte razonode u gradu, salun, igračnicu i plesnu dvoranu u jednom. Po natpisima se moglo pretpostaviti da i hotel i salun imaju istog vlasnika.

Kad su ušli, Jennison jedva zatomi usklik iznenađenja. Već samo predvorje potvrđivalo je otmjenost neuobičajenu za ove surove krajeve.

Pokućstvo su zacijelo dovezli brodom do Velikih Slapova, zatim kopnom. Samo za troškove prijevoza potrošen je mali imetak.

Čovjek na recepciji prepoznao je Babette tek kad ju je bolje pogledao, što je bilo sasvim razumljivo. Tada mu se na licu pokaže izraz iznenađenja, kao da je ugledao tele s dvije glave.

– Ooooh, gospodice Looornee – promućao je sav zbunjeno. Kkkkkakvo iznenađenjeeee!

Ona mu kimne.

– Zdravo, Jake! – pozdravi mlada žena. Zatim se okrene k

Jennisonu. – Allane, dopusti da ti predstavim Jakea Wallacea. On nije samo portir već i suvlasnik ovog hotela. Jake, ovo je Al Jennison. Nas dvoje smo zajedno. A sada, molim te, daj mi ključ moje sobe.

Nakon tih riječi pruži ruku.

Zahtjev je Jakea Wallacea očito zbunio. Potresao je glavom izražavajući žaljenje. Zatim je objasnio i riječima zašto joj ne može udovoljiti želji.

– Zaista mi je žao... gospodice Lorne – počeo je isprekidano – ali kad ste vi otišli i kad sam saznao da ćete dugo biti odsutni...

– Tko vam je to rekao? – presiječe ga Babette.

– Otis Mahoun mi je objasnio da vam se s njegovim bratom sviđa i... što sam ja mogao znati...

– A moja soba?

– Dao sam je njemu. On je obećao da će vam poslati vašu prtljagu...

– A gdje je sada taj ljubazni Otis – umiješa se Al Jennison tobože nezainteresirano. Pa ipak, vjerojatno je sjaj u njegovim očima upozorio hotelijera da bude oprezan.

Jake Wallace, koji je izgledom malo podsjećao na jastreba, odlučio je poslušati instinkt i biti krajnje oprezan. Dobro je odvagnuo svaku riječ prije nego je ponovo progovorio:

– Ne znam. Gospodin Mahoun me ne obavještava o svom kretanju. Znate, često je poslovno odsutan po nekoliko dana. Ovih dana nije u gradu. Žao mi je, ali...

– Dajte nam ključ te sobe – odreže hladno Jennison i pruži ruku.

Jake Wallace je dobro pozna-
vao ljude, a nikad se ne bi pre-
vario u procjeni kad bi se našao
pred tigrom u ljudskom liku.

— Ali gospodin Mahoun... —
pokuša se usprotiviti.

Al Jennison se neljubazno
nasmiješi. Pokazao je dva niza
zubi okruženih gustom bra-
dom. A u sivozelenim očima za-
svjetlucalo je nešto prijeteci
hladno.

Wallace osjeti kako ga od tog
pogleda prolaze srsi.

— Otisu Mahounu više neće
biti do te sobe, niti će mu biti
potrebna — reče Jennison smi-
ješeći se. — Ako vam ni to nije
dovoljno, objasniti ću vam po-
drobnije. Dakle? Jakeu Walla-
ceu je očito bilo dosta objašnje-
nja. Bez riječi je skinuo ključ i
stavio ga Alu u ruku.

Zatim je zabrinutim pogle-
dom pratio to dvoje pridošlica,
dok su se penjali drvenim stubi-
štem.

Babette se odjednom zaustavi
i osvrne:

— Ne zaboravi kupaonicu,
Jake! Kadu punu vruće vode.

Kad se Al Jennison ujutro
probudio, još je bilo rano. Kao
i obično, nije mu bilo potrebno
mnogo sna. Jahanje do Crazy
Cityja, koje je neotpornu Babet-
te gotovo satrlo, njemu nije
predstavljalo nekakav poseban
napor.

Ležala je kraj njega još u du-
bokom snu, kao da je zaspala
prije jednog sata i pred njom je
još najmanje deset sati spava-
nja.

Dok ju je promatrao, salijeta-
le su ga misli: hoće li među nji-
ma i u ovom rudarskom gradu
sve ostati isto.

Hoće li se ikad vjenčati? Da-

nas, sutra ili prekosutra...?

Da, morat će to učiniti. Time
će okruniti svoju ljubav. To je
bio jedini pravi put, kad su već
otkrili da se vole i da žele život
provesti zajedno.

Ali mučio ga je crv sumnje.
Ne, nije posrijedi njezina ljubav,
nego taj grad. U njemu je sve
toliko drukčije od života u suro-
voj zimi u planinama Montane.

Zatim se ogleda po sobi. Bili
su u prilično velikoj prostoriji
namještenoj elegantno. Najam-
nina po danu zacijelo neće biti
manja od deset dolara, zaključi.
A deset dolara je mnogo nova-
ca. U rudnicima rudar zaradi u
jednoj smjeni samo četiri dola-
ra. Al Jennison se zabrine. Koli-
ko će morati zaraditi da u ovom
gradu Babette i sebi osigura ka-
kav-takav život?

Deset dolara za sobu, isto to-
liko za hranu u restoranu. To je
dvadeset dolara po osobi. Ali to
nije bilo sve. Morat će i njoj i
sebi kupiti pristojnu odjeću. Ne
može gradom lunjati u smrdljivi-
voj traperskoj odjeći. Za krzna
i konja dobit će oko tisuću dola-
ra. U džepu je već imao oko se-
dam stotina.

Ali pred njima je još duga zi-
ma.

Sav taj novac brzo će se ra-
stopiti ako želi da Babette ni u
čem ne oskudijeva. Da, morat
će se prihvatiti posla, i to takvo-
ga za koji se dobro plaća.

Tada se sjeti ponude agenta
kompanije »Montana« i onoga
što mu je Hank Jacks rekao o
Otisu Mahounu.

Oprezno se podiže kako ne bi
probudio Babay.

Obrijao se, umio i obukao, a
ona je još duboko spavala. Neu-
pućenom bi se činilo da je one-

sviještena. Još jučer u toploj kadi zamalo je zaspala od iscrpljenosti. On ju je izvukao, istrljao ručnikom i stavio u krevet. Zaišta je bila na izmaku snaga.

Dok ju je motrio, na usnama mu zatitra osmijeh. Ipak se dobro ponijela, izdržala je kao rijetko koja žena.

Osmjehivala se u snu kao da su do nje došle njegove misli. Tada se okrene na drugu stranu.

Jennison se okrene i tiho iziđe iz sobe.

Crazy City je danju živio drukčijim životom. Noću je sve bilo raspušteno, neobuzdano, bučno i željno užitaka. Ljudi bi se pretvorili u bijesne životinje.

A danju se sve smirilo. I ono zlo u čovjeku. Zaspale su i strasti i tisuću grijeha, prikupljajući snagu za sljedeću noć.

Danju bi se obavljao običan, svakodnevni posao. Dolaskom noći ponovo se raspojasala strast.

Premda je Al Jennison obrijao bradu, Hank Jacks ga je odmah prepoznao. Čovjeka kao što je bio Al dovoljno je bilo vidjeti samo jednom u životu pa da ga se i poslije nekoliko godina odmah prepozna među stotinama drugih. Hank pozove došljaka da sjedne, zatim ga ponudi cigarom, ali Jennison odbije.

— Još nisam zajutarkovao. Navratio sam, Hank, da porazgovaramo o tvojoj sinočnoj ponudi.

Agent ga je neko vrijeme ispitivalački gledao. Bilo je očito da pažljivo bira riječi koje će mu uputiti.

— Svakome tko dovoljno du-

go živi u ovom kraju zna tko su braća Mahoun.

— Što to?

— Morat ćeš Otisa Mahouna srediti prije nego što on sredi tebe. Ali ako Otis sazna da si mu za petama, teško ćeš mu ući u trag. U gradu ima mnogo prijatelja. To su uglavnom banditi koji rudarima otimaju zlato ili parcele, i ostali ološ. I Otis pripada tom društvu kojeg se članovi međusobno štite i pomažu. Razumiješ li me, Jennisone?

— Sve sam shvatio još jučer čim sam saznao da Otis Mahoun ovdje »posluje«. Zašto mi sve to pričaš, Hank?

Agent se iskašlje ne skidajući pogleda sa svoga sugovornika.

— Za dva sata odlazi poštanska kočija u Velike Slapove.

— I? — U Alovu oku bljesne radoznalost.

Agent Hank Jacks nagne se malo naprijed.

— Ovdje imam nekoliko vreća sa zlatnim zrnima i prahom. Odlučio sam ih poslati na tamošnje пристаниште, što banditi željno priželjkuju već tjednima. Pitaju se hoću li se usuditi.

— Pa, hoćeš li?

— Ako ti kao pratilac pođeš s tom pošiljkom... Nadam se da me dobro razumiješ.

— Taj mi posao nudiš jer si uvjeren da mi je potreban novac, zar ne, Hank?

— Pa i zato. Ali nije posrijedi samo obična plaća pratioca. Moj prijedlog će te zainteresirati i zbog dva druga razloga.

— Znam na što misliš, Hank — reče Al Jennison. — Ali ipak, da čujem.

— Ako banditi napadnu kočiju budi uvjeren da će u to biti umiješan Otis Mahoun, i to vje-

rojatno kao vođa i organizator. Osim toga, on još zacijelo ne zna da si stigao u Crazy City i da ga tražiš. To je prvi razlog, Al.

Nakon kratke stanke agent nastavi.

— A drugi razlog jest posebna nagrada. Riječ je o pet stotina dolara koje će »Montana« isplatiti pratiocu pošiljke kad je uredno preda na pristaništu tamošnjem agentu, dakako, uz potvrdu. Pet stotina dolara!

Bilo je to zaista mnogo novaca. Na jugu bi kauboj za to morao teško raditi pune dvije godine, a vozač teretnih kola vuca rati se zemljom uzduž i poprije ko cijelu godinu. Ni oni najbolje plaćeni radnici, rudari ili radnici na gradilištima pruge Union Pacifica na primjer, na bi mjesečno zaradili više od pedeset dolara. Ukratko, petsto dolara bilo je zaista mnogo novaca.

I sam Hank Jacks, čovjek na tako odgovornom poslu, mogao je mjesečno, sa svim dodacima, zaraditi najviše sto i pedeset dolara.

Pa ipak, unatoč naoko primamljivoj ponudi, Jennisonu je istoga trenutka bilo jasno da u okolnostima u kojima su se Babette i on našli, tih petsto dolara ne znači mnogo.

Od njih bi mogli živjeti navije dvadeset dana s pretpostavkom da i dalje stanuju u otmjenom hotelu, da se pristojno hrane u restoranu i da kupe nešto odjeće.

Ali kako bi u idućih šest ili sedam dana drukčije mogao zaraditi toliko novaca? Jer put kolima do pristaništa i natrag potrajat će upravo toliko.

Naposlijetku se odlučio.

— Prihvaćam. Znači, krećemo za dva sata. Oдох da pribavim još neke stvari.

Kad se vratio u hotel i ušao u sobu, Babette je zatekao kako sjedi na krevetu i gleda ga razrogačenih očiju.

— U snu mi se pričinilo da si me napustio. Od straha sam se probudila a mjesto kraj mene bilo je prazno.

On sjedne kraj nje i nježno je poljubi.

— Posjetio sam trgovačkog agenta.

Opet se u čudu upitala odakle tome surovom čovjeku Montane toliko nježnosti. To ju je i ovaj put obradovalo.

Prihvatio sam ponudeni posao — počeo joj on objašnjavati.

— Otpratit ću pošiljku zlata i zaraditi pet stotina dolara. Nekoliko dana morat ćeš se snaći bez mene. Kao što vidiš, počelo je ozbiljno.

Osmijehnuo se kao da se šali, ali je ona vidjela da je zabrinut.

Sklopila je oči i zamislila se. Bila je svjesna ozbiljnosti situacije u kojoj su se zatekli. Nekoliko dana i noći neće se vidjeti.

On će za to vrijeme neprekidno biti u opasnosti. Sjedit će u kočiji i budno motriti na sve strane. Ako ih banditi napadnu, morat će se boriti.

Sve to za pet stotina dolara.

A kad se vrati, to će mu zacijelo biti posao i idućih tjedana i mjeseci.

U ovom gradu traperskim poslom ne bi mogao prehraniti njih dvoje. On je odlučio da joj pruži ono najbolje. Pružit će joj sve ono što je imala prije nego što se s Chetom Mahounom bila zaputila u svoj rudnik.

Poznavala je dobro i grad i

okolice. Znala je da je opasan put kojim su pošiljke zlate otpremali do rijeke.

Odjednom je spopade tjeskoba i grižnja savjesti. Svoj toj opasnosti izlaže se zbog nje. Može li se to izbjeći. Uzalud je pokušavala pronaći odgovor. Sa sobom je u grad dovela pravoga dvonožnog tigra. Budući da mu je potreban novac da njoj omogući pristojan život, prihvaća se jedinog posla koji mu je ponuđen.

— Čekat ću te ovdje — reče mirno.

Dok ju je promatrao oči mu poprime ozbiljan izraz.

— I nećeš otići u kockarnicu. Nećeš držati bank i kartašima dijeliti karte? Obećaj mi!

— Neću! Čekat ću dok se ne vratiš. U kockarnicu se više ne vraćam.

— Ne smiješ — promrmlja on unoseći joj se u oči. — Odsad ću ja brinuti o tebi. Prvo vrijeme neće biti lako, ali jednom će se i nama pružiti prava prilika i mi ćemo je iskoristiti. Još prije proljeća.

— Svakako, Allane, svakako — osmijehne mu se ona.

Dugo su bili u zagrljaju kao da se rastaju zauvijek.

IX

Jennison je u poštansku kočiju ušao kao običan putnik. Prije toga je kočijašu i pratocu što je sjedio kraj njega dao jedva vidljiv znak.

Njih dvojica su ga poznavali, ili ih je već Hank Jacks bio upoznao s njegovim zadatkom. Nije ga bilo teško opisati. Nalikovao je visokom Siouxu kojeg je izmijenila civilizacija.

Osim njega u kočiji je bilo još samo dvoje putnika: stariji čovjek i Kineskinja, kojoj se po odjeći i držanju moglo zaključiti da je imućna i navikla izdavati naređenja.

Dok je kočija, nekoliko kilometara od grada, prolazila kroz Crazy Canyon, Kineskinja se obrati Alu na besprijekornom engleskom:

— Gospodine, ja vas ne poznajem, premda je za moj posao važno da poznam sve uvažene ljude ovoga kraja.

On se osmijehne.

— Zar i mene ubrajate među njih?

Ona kimne potvrdno.

— Svakako. Iskustvo me je poučilo da ocjenjujem ljude, što mi je i te kako važno u poslu.

— U kakvu poslu, ako smijem pitati?

— Ja sam Lu Fay, vlasnica »Kuće medenog mjeseca«. Svakomu muškarac kad-tak navrati k meni da u nekoliko ugodno provedenih sati zaboravi sve nedaće ovog jadnog svijeta i da barem zakratko bude sretan. A vas još nisam srela. Vidim da niste novajlija, već pravi čovjek iz Montane. To mi nije promaklo. Dakle, kako se zovete?

Upitala je to s osmijehom na usnama, a i poslovična kineska uljudnost koja joj se osjećala u glasu ublažila je neposrednost zahtjeva.

— Aaaaah, po Montani su mi već nadjenuli nekoliko nadimaka, ali se zapravo zovem Al Jennison. Nedavno sam stigao u Crazy City...

Ona ga zaustavi pokretom ruke.

— To je dosta. Vi ste s gospođicom Lorne dojahali u grad.

Odjahala je sa Chetom Mahou-
nom, a vratila se s vama. No-
voš o tome odmah se pronijela
gradom. Meni ne promakne ni-
šta iole važno. Znam čak i vašu
priču, gospodine Jennisone. Is-
pričao mi ju je neki brđanin
kad se poveo razgovor o Otisu
Mahounu. Jeste li sada ovdje u
kočiji zato što se nadate da bi-
ste ga putem mogli sresti?

Bilo je to zaista izravno pita-
nje. Pa ipak, izgovorila ga je lju-
bazno, gotovo kao da se umilja-
va ili ispričava.

— Mnogo toga znate —
promrmlja Jennison. — Nego,
smijem li ja vas nešto upitati?

Ona se složi lakim naklonom.

— Zašto se vi drmuckate po
tom strašnom izlokanom putu i
ostavljate bez nadzora svoj veli-
ki lokal. Vidio sam ga u prola-
zu, nešto zaista vrijedno, svake
pohvale, sa svim dodatnim
objektima.

Na sebi je osjetio njezin oz-
biljni pogled.

— Poslovi, dragi gospodine.
Na put sam morala zbog važ-
nih poslova. Nadam se da ćemo
sretno stići na cilj.

Oči su joj se suzile kao u ma-
čke.

Jennison se u neprilici
osmijehne.

— Oprostite, gospodo! Nisam
htio biti nametljiv.

Ona mu uzvratila osmijehom.
Zatim pokaže na čovjeka u dru-
gom kutu kočije.

Bio je to šezdesetogodišnjak
prosijedih brkova i jasnih, paž-
ljivih očiju koje su se doimale
nekako očinski dobrodušno.
Nalikovao je tromom moržu.

— Ovo je doktor Sam Behan
— predstavi Kineskinja drugo-
ga putnika. — Najbolji liječnik

u cijelom Crazy Canyonu, mož-
da čak i u cijelom kraju. Već je
i mrtve digao na...

— Prestanite, draga moja Lu
Fay — presiječe liječnik pretje-
rane hvalospjeve.

Naklonivši se, liječnik se Jen-
nisonu zagleda u oči. Pogled
mu zakratko poprimi oštar ispi-
tivalački odsjaj. Samo zakrat-
ko.

— Pretpostavljam da se vozi-
mo pod vašom zaštitom, mladi-
ću — reče stari liječnik bez
mnogo okolišanja.

Jennison razvuče usne u
osmijeh.

— Vidjet ćemo — reče oteg-
nuto. — Putujete li i vi do prista-
ništa, doktore?

— Ne, mladiću. Samo do Last
Chancea da obidem bolesnike.
Premalo nas je liječnika, pa
svakoga tjedna moram na dva
dana u Last Chance. Poznajem
dvojicu koji radije traže zlato
nego da se brinu o bolesnicima.
Zašto vi ne tražite zlato, mladi
čovječe?

— Možda ću se jednom i toga
prihvatiti — odgovori Al Jenni-
son. — Možda me vi možete po-
savjetovati gdje bih najbrže mo-
gao naići na kakvo bogato na-
lazište?

Pogled staroga liječnika po-
stao je na trenutak još oštriji.
Zatim se zamišljeno zagleda u
daljinu.

— Mladima se uvijek žuri da
se što prije obogate. Da, mladi-
ću moj, možda vam jednoga da-
na zaista kažem gdje ćete naići
na bogatu zlatnu žilu.

Zatim se još udobnije namje-
sti u svom kutu, šešir navuče
preko lica i sklopi ruke na trbu-
hu. Preko prsluka mu je sve do

desnog džepića visio debeli zlatni lanac za sat.

Za to vrijeme Kineskinja je zamišljeno promatrala Ala Jennisona, kao da se trudila da o njemu stekne konačan sud, a njemu to nije promaklo. Također je shvatio da je to dvoje suputnika bogato iskustvom, i što se tiče gradova kao što je Crazy City, i krajeva zahvaćenih zlatnom groznicom uopće.

Vlasnica »kuće ljubavi«, pa i ovaj stari liječnik, oboje svakodnevno dolaze u dodir s mnogim ljudima. To im omogućuje da saznaju svašta, pa i ono što je običnim smrtnicima većinom nepristupačno.

Tako je Lu Fay i o došljaku u grad odmah saznala ono najvažnije.

A stari liječnik?

Al Jennison se odjednom osjeti nevoljko. Pokuša se primiriti i razuvjeriti. Zar mu od ovoga čovjeka dobrodušna lica prijeti opasnost? Ne, u to bi zaista bilo teško povjerovati. Opasan je Otis Mahoun.

Njega je u čavrljanju sasvim zaboravio. Sada ga se ponovo sjetio.

Hoće li mu se pružiti prilika da se uskoro nađu oči u oči? Hoće li banditi napasti kočiju, i hoće li Otis biti među njima?

Jennison je poznao Crazy Canyon još otprije, prije nego što su se u kraj sjatili kopači zlata i nikli gradovi poput Crazy Cityja.

Priroda je nekoć ovdje bila nedirnuti. Velikim prostranstvom lovili su Indijanci i nekoliko traperi, a samo je nekoliko putova vodilo do Missourija.

Sad ga je zaokupilo pitanje: ako se banditi odluče da na-

padnu kočiju, gdje će postaviti zasjedu? Valjalo je poći od pretpostavke da im je netko iz grada poslao brza glasnika da ih obavijesti o polasku pošiljke zlata.

Ako do napada uopće dođe, banditi neće postaviti zasjedu predaleko od grada. A budući da Otis Mahoun nije bio u gradu, lako se moglo pretpostaviti da sada negdje na putu vreba kočiju sa zlatom i čeka znak ili poruku iz Crazy Cityja.

Dakako, na oko tri stotine kilometara puta, koliko ih je dijelilo do pristaništa na rijeci, bilo je mnogo mjesta prikladnih za napad. Na primjer u klancu Last Chance ili u planini Big Belt. Ali dotamo je bilo još gotovo stotinu i pedeset kilometara. A toliko se banditi zacijelo neće udaljavati od Crazy Cityja.

Nakon dvadesetak kilometara put je u Crazy Canyonu naglo skrenuo prema zapadu. Započeo je i oštar uspon do mjesta odakle se dalje prostirala ravnica.

Gore na otvorenom banditi ih zacijelo neće dočekati.

Jennison se odjednom sjeti jednoga mjesta na kojem su prije nekoliko godina Indijanci suparničkom plemenu oteli konje i progoniteljima postavili zasjedu. Bilo je dosta mrtvih.

Da, to je mjesto bilo pogodno i za napad na kočiju. Jennison pogleda kroz prozor i dobro razgleda brdo zdesna. Nakon kratkog oklijevanja se odluči.

Otvori prozor i vikne vozaču:

— Zaustavi!

Bradati dugajlija ga odmah posluša.

Jennison uzme pušku, što mu je bio jedini prtljag i dosad mu se nalazio iznad glave u mreži. Izlazeći kimne suputnicima.

Ni jedno od njih ne izusti ni riječi. Kose oči Lu Fay još su više postale nalik na mačje.

I liječnikove su se suzile, ali su i dalje ostale bez ikakva izražaja. Jennison zalupi vratima i popne se na prednji kotač kako bi s vozačem, koji se malo sagnuo, mogao tiho porazgovarati.

— Znam mjesto iza razvoda — šapne vozaču — na kojem bih ja, da sam bandit, zaustavio kočiju.

— Znamo to mjesto — oneraspoloži se pratilac. — Na zlu je glasu. Na njem su banditi zaustavili i opljačkali već nekoliko kočija. Ako se to i sad dogodi, slabo nam se piše. Ne možemo im ništa. Mogu nas izrešetati olovom a da mi njih i ne vidimo.

Bradonja gorko zakima glavom. Ponosio se svojim poslom, a odanost prema kompaniji za koju je radio poistovećivao je sa samopoštovanjem. Jennison ga pokušava ohrabriti osmijehom.

— Samo vi mirno vozite dalje. Ja ću desno preko brda. Nemojte žuriti, da bih stigao na vrijeme. Ne pružajte otpor. Pustite mirno da uzmu zlato.

— Ali...!

— Al ga umiri pokretom ruke.

— Sve prepustite meni. Produžite dalje, ali ne predaleko, tako za vama ne bih morao dugo nositi tolik teret. Jasno?

Zblenuli su se s nevjericom u očima. Da nije ipak bio previše samouvjeren. Zatim su pogledima odmjerili put pred njima, pa

usjek kojim se Jennison prečacem spremao preko brda kako bi presjekao široki zavoj. Pono-vo su na njemu zadržali poglede, ovaj put s nedvosmislenim izrazom sumnje u očima.

Vozač se počese po bradi.

— Kako hoćete. Gospodin Jacks nam je naredio da se držimo vaših uputa. Tako ćemo i uraditi.

X

Mjesto koje je Jennison imao na umu bio je klanac, duboka usjeklina kroz Blackfeet Creek.

Desno i lijevo strmo se uzdizalo tamno stijenje, neke kamene grmade i veće od desetak metara. Sad je sve bilo prekriveno snijegom.

U klancu nije bilo mnogo tragova. Neki jahači projahali su ovuda prije prilično vremena, a bilo je i tragova saonica.

Potok se nije smrzao, samo se pri obalama uhvatilo malo leda. Voda je kočiji dosezala do sredine kotača, tako da je prelazanje preko potoka proteklo glatko. Pošto su se našli na drugoj obali, kočijaš potjera šestoropreg kako bi što lakše savladao blagi uspon. Ispod snijega od samo desetak centimetara sve je bilo smrznuto.

Čim je prasnuo hitac, kočijaš zaustavi kočiju. Na ovom je mjestu već dva puta bio upao u zasjedu. Prvi hitac bio je znak upozorenja. Drugi će biti namijenjen naoružanom pratocu a treći vozaču.

Preostalo mu je jedino da zaustavi.

Pratilac odbaci pušku kao da mu je lijevu ruku, preko koje je

bila prebačena puščana cijev, opeklo vruće željezo.

Začuje se smijeh, zatim povik:

— Hej, Franky! I ti, Roberte! Baš mi je drago što ste se opametili. Među vama se uvijek nađe poneka budala koju moramo ustrijeliti. Znamo da prevozite zlato. Čekali smo vas i dočekali. Sad ćemo pokupiti zlato a vama savjetujemo da se ne mičete. Tako vam ni vlas neće pasti s glave.

Između stijenja su iznikla dvojica sa šeširima duboko nabijenim na oči. Donji dio lica obavili su šalovima a preko odijela su imali prebačene kišne pelerine.

Jedan od njih otvori vrata kočije.

— Aah, to ste vi, madam Lu Fay! — bandit je hinio iznenađenje i očito se dobro zabavljao.

— Nemate pojma koliko mi je žao zbog svega ovoga. Zaboga, kako ste svoje djevojčice mogli ostaviti same? — Zatim počne pogledom pretraživati unutrašnjost kočije. — Gdje li je samo taj sanduk sa zlatom? Ah, evo ga, pod sjedalom. — Glas mu ponovo poprimi izraz iznenađenja. — Koga to vide moje oči?! Dobrog starog doktora! Nadam se da nam nećete zamjeriti, doktore. Nećemo vam učiniti ništa nažao. I dosad smo vam toliko puta mogli skinuti taj lijepi sat na prekrasnom lancu. Ali jednom liječniku... Ne, to ni pošto.

Maskirani se tiho nasmijulji. Zatim ispod sjedala izvuče sanduk. Lu Fay je morala malo podići noge. Priskoči i drugi bandit i pomogne prvom da ga iznese iz kola.

Gospoda Lu Fay htjede zatvoriti vrata.

— Rashladili ste nam kočiju, momci — reče s prizvukom predbacivanja u glasu.

— Samo polako, madam... — začuje se prigušen smijeh.

— Predstava još nije završena. Istina, u društvu tvojih djevojaka često smo se proveselili, ali je provod valjalo skupo platiti teško zasluženim novcem. Prošli put sam morao platiti i dvije boce francuskog pjenušavca koje nisam naručio. Čak pedeset dolara više! — U banditovim očima zaiskri. — Lu Fay, ne razlikuješ se mnogo od nas. I ti pljačkaš na svoj iskušan način. Ali danas mi naplaćujemo. Sada ne sjedimo u tvom lokalu. Sada ti ne mogu priskočiti u pomoć tvoji kosooki pirati s kineske obale. Prema tome, lijepo nam predaj svoju torbu, majko sa sedmoga neba Crazy Cityja!

Oči Lu Fay pretvorile su se u dvije tanke crte. Lice joj i dalje bilo nalik na masku s koje se nije moglo pročitati što osjeća.

Glas joj je zvučao uljudno, gotovo prijateljski:

— Sine moj, ja to na tvom mjestu ne bih učinila, zaista ne bih. U ovoj torbi je ušteda mojih djevojaka. Šalju novac rodbini, koja od njih zavisi, i djeci koja žive kod stranih ljudi. Sama sam se po toj zimi zaputila u Velike Slapove kako bih provjerila da je novac otpremljen u redu. Momci, to ne smijete uraditi djevojkama.

Banditi su zastali u nedoumici.

Pogledali su staroga liječnika kao da od njega traže savjet. Ali liječnik je i dalje šutio u svom kutu. Odlučio je da se ne mije-

ša, ne odajući čak ni pogledom što misli ni kako mu je pri duši.

Tada jedan od dvojice bandita okrene glavu i poviče preko ramena:

— Hoćemo li gospodi Lu Fay uzeti uštedevinu njezinih djevojaka?

— Budalo! — začuje se sa stijenjena. — Zar ti nije jasno da je u torbi njezin novac. Prebacuje na sigurno ono što je zaradila uz pomoć djevojaka. Nije luda da u svom trezoru ostavlja hrpu novca i zlata. Uzmi joj torbu! Uvjerit ćeš se koliko je teška.

Bandit pred kočijom ponovo se okrene prema putnicima.

— Čuli ste ga, madam. Danas nosimo sve redom. Ni nama nitko ništa ne poklanja. Uostalom, dio toga ponovo ćemo ostaviti u vašem lokalnu. I tako sve ispočetka, zar ne?

Nagnuo se i ispružio ruku duboko u kočiju. Kineskinja je torbu držala kraj sebe na sjedalu jer je u kočiji bilo dosta mjesta. Torba joj je zacijelo bila preteška da je stavlja u mrežu, a druge se ustručavala moliti da joj pomognu jer bi po težini lako mogli zaključiti što je u njoj.

Lu Fay ne reče više ni riječi. Poput prave Kineskinje čak se malo i osmjehivala. Samo joj je u kosim očima blještalo.

Bandit izvuče torbu. Odvagne je u ruci.

— U noj je više od dvadeset kilograma zlata.

Zatim zalupi vratima i pride prednjem kotaču.

— Produži, Franky — naredi poluglasno vozaču.

Bradonja ga bez riječi poslušala. Konji su morali malo zapeti

jer ih je prepad zatekao na usponu.

Kočija je sad bila lakša. U sanduku je bilo stotinjak kilograma zlata.

S pećine se oglasi voda:

— Poslat ću vam i Leftyja. Ponesite sve do konja. Tamo ćemo se sastati.

Jennison je našao mjesto premda su već prošle godine otkako je tu bio posljednji put. Pronašao je i mjesto gdje su banditi ostavili konje.

Kad se pred njim otvorio vidik, ugledao je četvoricu.

Sanduk su već bili razvalili i sada su zlato pakirali u male omote i trpali ih u torbe obješene o sedla.

Koliko zlata! Rezultat truda i znoja mnogih ruku. Slali su zlato svojim. Za mnoge je upravo ono predstavljalo spas.

Sad se našlo u rukama četvorice bandita. Da, bila su četvorića. Već su s lica odmotali šalo ve. Jennison je odmah prepoznao Otisa Mahouna.

Sve ih je imao na nišanu i da je htio, dvojicu je mogao oboriti prije nego što se bilo koji od njih maši za oružje.

Udaljenost je za kolt bila prevelika. Neopažen se pak bliže nije mogao primaći. Preostalo mu jedino da se posluži puškom.

Još je bio zadihan od penjanja pa je morao pričekati, jer će mu ravnomjerno disanje uskoro i te kako biti potrebno.

Imao ih je kao na dlanu. Svugdje četvoricu. Mogao ih je mirne duše postrijeljati bez opomene.

Još od malih nogu su ga učili da u Montani vlada zakon jače-

ga, da protivnika ne valja poštediti jer se to može grdno osvetiti.

Pa ipak, ovako ih jednostavno nije mogao postrijeljati. Naglo se odlučio i poviče:

— Sada je dosta, momci! Prekinite posao!

Stali su časak kao ukopani.

Zatim su se zaprepašteno stali osvrutati kako bi provjerili jesu li opkoljeni. Nikako im nije ulazilo u glavu da bi im se usudio ispriječiti jedan jedini čovjek.

Otis Mahoun odjednom poviče:

— Jesi li ti to, Jennisone? Navodno si jučer stigao u Crazy City?

— Da, ja sam to.

— Doveo si Babette Lorne. Što je s mojim bratom?

— Poslao sam ga u grob, Oti-se. Pokušao je iskoristiti priliku koju sam mu pružio, ali mu se nije posrećilo. I tebi se piše loše. Tvoje prijatelje pustit ću da odu, ali ti ćeš me pričekati da sredimo stare račune.

Banditi su se u nedoumici pogledavali. Jedan dohvati uzdu.

— Ah, ne — dovikne mu Jennison. — Pješice, momci! Da ste mi što duže na oku. Krenite, ravnicom. Zaustavit ćete se tek kad predete dva kilometra. Put pod noge!

Stajali su kao ukopani i vjerojatno se međusobno došaptavali.

Al Jennison se bijesno ugrize za usnu. Izgubio je svaku nadu da će ga poslušati. Kako je mogao ispasti takva budala. Gorko se pokaje, ali drukčije nije mogao. Kad bi se ponovo našao u sličnoj situaciji, postupio bi isto.

Banditi su reagirali munjevit. Jedan od njih, vjerojatno

Otis Mahoun, dao je znak. Zbog toga su bili zaklonjeni konjima, otvarajući vatru iz koltova.

Dakako, udaljenost je za kolt bila prevelika, ali pokatkad i zalutali metak može nauditi.

I Jennison zapuca iz puške. U ruci je držao »spensericu« sa sedam metaka. Prvi metak namijenio je Otisu Mahounu, ali se bandit izvukao samo s ogrebotinama. Zatim Jennison sasu vatru na konje koji su banditima služili kao zaklon. Morao je ubiti dvije nevine životinje, drugo mu nije preostalo. Četvrtim metkom pogodio je prvoga protivnika. Čovjek je odskočio, jauknuo od boli i srušio se na snijeg.

Petim metkom ranio je suho-njavog dugonju, koji se svalio u snijeg i zatim pokušao otpuzati u zaklon.

Ostala su još dvojica, a jedan od njih i Otis Mahoun.

Spretno su uzjahali, svjesni da će Jennison i njima postrijeljati konje. Nešto je valjalo poduzeti, jer će bez konja teško umaći, pogotovo opasnom protivniku kao što je bio Al Jennison.

Priljubili su se uz konje i podboli ih.

Mahouna je ponovo poslužila sreća. Drugi bandit zaklonio ga je nekoliko sekunda, tako da Jennisonu nije preostalo drugo nego da bandita šestim metkom skine sa sedla.

A kad je za Otisom poslao sedmi metak, bjegunca je spasio nagli skok konja udesno.

I tako je Otis Mahoun umakao, zahvaljujući stjecaju sretnih okolnosti. Ipak ne baš sasvim neozlijeđen. Okrznuo ga je metak.

Jennison stade silaziti.

Oprezno pride poprištu borbe motreći dvojicu ranjenika. Jedan bandit bio je mrtav, a od konja jedan je bio neozlijeđen, onaj s kojega je skinuo bandita koji se pokušao spasiti bijegom. Konj je bio uznemiren. Uzde su mu se povlačile po snijegu, i vjerojatno zbog toga nije odmaglio u snježnu pustoš. Naučili su ga da se ne miče dok mu se uzde povlače po zemlji.

Jennison ga uzjaše i zaputi se tragovima kočije. Ugleda je već nakon nekoliko minuta. Kočija se već vraćala. Kad su se svi zajedno našli u klancu, i kad su kočijaš i pratilac ugledali ranjenike, leš i konjska trupla, njihovu čuđenju nije bilo kraja.

Vrata kočije se otvore i na njima se pojavi doktor Sam Behan. Za njim izađe i Lu Fay.

Prije nego što je Al Jennison stigao išta reći, liječnik se uzvrpolji:

— Čini se da ima ranjenih. Momcima je zacijelo potrebna moja pomoć, bez obzira na to što je riječ o banditima.

Starog je liječnika obuzelo nekakvo čudno uzbuđenje. Osjećao je da kao liječnik mora pomoći svima. Bio je protivnik bilo kakva nasilja, ali je sad suosjećao sa žrtvama, premda to one nisu zaslužile.

Kineskinja ga je šutke motrila iskosa, zatim se okrene Jennisonu:

— Ono što se o vama priča zaista nije pretjerano. Vrijedit će i više. Dugujem vam ispriku i zacijelo će mi se pružiti prilika da vam se jednom odužim. Od danas vas smatram svojim prijateljem. Ne zaboravite da se na mene možete osloniti kao na

dobru, odanu prijateljicu. Vjerujte mi, to nisu prazne riječi.

Nakon toga svrne pogled na liječnika, što bi pažljiva promatrača svakako navelo na pomisao da se tu nešto krije.

Zatim pohita prema mrtvim konjima i ljudima na snijegu. Ne obraćajući pažnju na mrtvacu ni ranjenike, pogledom potraži svoju torbu koja je bila pokraj otvorenog sanduka sa zlatom. Podigne je i polako prenese u kočiju, koja se u međuvremenu još više približila mjestu događaja.

Sam Behan se s liječničkom torbom u ruci požurio dvojici ranjenika da im pruži prvu pomoć. Kočijaš i pratilac skočili su na snijeg. Prije nego su zlato počeli vraćati u sanduk, obrati im se Al Jennison:

— Dalje ćete morati bez mene. Ja ću za Otisom Mahounom. Imam konja i ne smijem dopustiti banditu da umakne.

U očima im se vidjelo zaprepaštenje.

— Zar... da sami nastavimo... do pristaništa? — izusti vozač.

— U brdima ima i drugih bandita koji vrebaju... — pridruži mu se u jadicovkama pratilac.

— U klancu Last Chance i po drugim naseljima kroz koja moramo proći, mnogi čekaju samo priliku da se pojavi kočija sa zlatom prije nego što se smrzne Big Muddy. Neće im biti teško pogoditi da baš mi prevozimo zlato. Hej, Jennisone, preuzeo si zadatak da pošiljku otpratiš do pristaništa. Ne možeš sada tek tako prekršiti obvezu da bi pošao u potjeru za jednim banditom. Ne može to tako!

Po uzbuđenju kojim je to bilo izgovoreno, Jennison je osjetio da su vrlo uznemireni njegovom nakanom. Osobito se razočarano osjećao pratilac, kao da je bio ostavljen na cjedilu.

Čak i Lu Fay, koja se bila vratila sa svojom torbom, pridruži se dvojici muškaraca:

— Momci imaju pravo, gospodine Jennisone, ne smijete nas ostaviti same. O ovoj pošiljci zlata ovise mnogi ljudi. Mnoge obitelji vjerojatno čekaju da im sinovi, očevi ili braća pošalju dugo očekivana sredstva za život. Zaduženim naseljenicima to će značiti spas u posljednjem času. A djeca...

Naglo se prekine i nastavi mirnije:

— Uostalom, i sami znate što je sve dovedeno u pitanje, prijatelju. Ne, zbog osobne mržnje prema braći Mahoun nipošto ne smijete kočiju ostaviti nezaštićenu i kao kakav dezertjer...

Opet je umukla kao da joj je odjednom postalo jasno da govori uzalud. Prišla mu je sasvim blizu i podigla se na prste. Počela je prstima čupkati po rukavu, i on je to shvatio kao znak da se sagne. Kad je to uradio, šapne mu u uho:

— Kad se vratimo u Crazy City, reći ću vam gdje sigurno možete naći Otisa Mahouna. Dogovoreno?

On se ponovo uspravi. Uprla je u njega pogled svojih crnih očiju.

Malo se dvoumio, zatim je kimnuo.

— Dogovoreno.

XI

Vratili su se u Crazy City jednoga poslijepodneva, a da ih

u nastavku puta nitko nije zaustavio ni napao. Sa sobom su dovezli i novac, mnogo novca. Šezdeset tisuća dolara za plaće rudarskim radnicima.

Po gradu se odmah pronio glas, po otmjenim salunima i po jazbinama i kućama, da banditi izbjegavaju sukob s tim brdanim izuzetnih borilačkih sposobnosti.

I Jennisona je kopkalo pitanje: zašto se banditi nisu osmjeleli i pokušali iznova?

Zar su ga se bojali? Ili je rizik bio prevelik, pa su strahovali od novih žrtava? Možda su se plašili da ih ponovo ne iznenadi kakvim trikom? Općenito uzevši, držali su se postrani i to je Jennisona uznemiravalo.

Što bilo da bilo, u jedno je mogao biti siguran. Na popisu njihovih ogorčenih protivnika sad je zacijelo bio na prvom mjestu. Predobro su znali da bi on lako mogao postati simbol otpora protiv organiziranog zločina, ako to već i nije postao, a odande je samo korak do vode kakvog kopači zlata ili rudari priželjkuju za šerifa.

Kad se zaputio u hotel, već se gotovo smračilo. Grad je već počeo živjeti svojim punim životom.

Nogostupi su bili puni svijeta od kojeg se Al vanjštinom ni po čemu nije razlikovao. Muškarci željni raznovrsnih užitaka hrlili su u salune, plesne dvorane, kartašnice i ostala zabavišta, pošto su se u restoranima i menzama najprije dobro „potkožili“.

Kako će ga Babette dočekati, razmišljao je Jennison.

Je li već rezervirala stol u restoranu za zajedničku večeru i

sad ga čeka za stolom? Ili će ga radije dočekati u sobi da prve trenutke provedu sami?

Osjećao je kako u njemu navire čežnja koju je za njom osjećao svih tih dana. Jedva je čekao da je stisne u zagrljaj.

Kad ga je ugledao Jake Wallace, koji je po svom običaju sjedio za pultom za prijave, oči mu se časak skupe.

— Gdje je? — upita Jennison nestrpljivo. — Gore ili u blagovaonici?

Po Wallaceovu izrazu lica mogao je lako zaključiti da se portir našao u neprilici. Šutke se okrenuo i s ploče na zidu skinuo ključ.

— Nije ni u sobi ni u restoranu — reče okrenuvši se Jennisonu. — Eno je u kartašnici. Unajmila je kartaški stol kao nekoć. — U pogledu mu bljesne nešto nalik na sažaljenje — Zar ste mogli povjerovati, gospodine Jennisone, da će žena kao što je gospodica Lorne tek tako tratiti dane?

Jennison je već zaustio da mu nešto odbrusi, ali se suzdrži, uzme ključ i zaputi se uza stube. Tješio se mislju da mu je Babette ostavila bar pismenu poruku.

Soba se doimala praznom i stranom. Kao da mu u njoj više nije mjesto.

Pošto je pojačao plamen svjetiljke, na stolu ugleda pišmo. Uzme ga i pročita:

Moj dragi!

Dugo sam odolijevala napasti, ali više nisam mogla izdržati. Moram na svoj stari posao, poput vučice koja nikako ne može bez lova. Ne mogu se poput puža zavući u kućicu i beskonačno čekati. Osim toga, lakše ćemo početi nov život ako i

ja zaradim nešto novca. Zar ne?

Mnogo poljubaca,
Babette

Pismo je pročitao čak tri puta. Osjetio je kako ga obuzima srdžba i želja da odmah ode u kartašnicu po Babette. Smirio se tek pošto je nekoliko puta duboko udahnuo.

Što je on od nje zapravo očekivao? Da sjedi ovdje u sobi i krpa mu čarape. Nisu imali ni vlastito kućanstvo. Nije imala baš nikakva posla. Možda je htjela dokazati da se među surovim muškarcima može sama brinuti o sebi.

Možda su je i neki drugi razlozi potakli da se ponovo oda starom načinu života, pošto je neko vrijeme provela kao Mahounova zarobljenica a poslije kao bespomoćno stvorenje ovisno o dobroj volji svoga spasioaca.

Te su mu se misli vrzle glavom dok se pažljivo brija, prao i oblačio novo odijelo koje je bio kupio još prije nego je kao pratilac pošiljke zlata krenuo na put.

Kad je zatim sišao u predvorje da preda ključ, Wallace ga dočeka s hvalospjevom:

— Sjajno ste to izveli, Jennisone! U gradu se ni o čem drugom ne priča. Očito je da ste među poslovnim ljudima, građanima i kopačima zlata preko noći stekli mnogo prijatelja. — Wallace mu se gotovo unese u lice. — Svi su jednodušni da bi gradu dobro došao takav šerif. Što kažete? Kako vam se svida ponuda?

Jennison nabere obrve.

— Vi mi nudite to mjesto? —

zapita s nedoumicom u glasu. Wallace se osmjehne.

— Ja vam samo prenosim ono za što su me ovlastili najugledniji građani ovoga grada.

Al Jennison zavrti glavom.

— Vama je za šerifa potreban revolveraš-ubojica, čovjek koji će biti sposoban da obuzda ostale revolveraše, a ja nisam takav.

Zatim se okrene i pođe u blagovaonicu. Mjesto je našao lako, jer je vrijeme za večeru već bilo prošlo.

Dok je u tišini jeo, i ne misleći o tome što mu je u tanjuru, po glavi mu se neprestano motala Babette.

Da, ona je prava vučica koja ne može bez lova i plijena. Prava pustolovka u lovu za srećom. Katkad će na kartu staviti sve, kao onomad kad je za kartaskim stolom dobila onaj rudnik u koji ju je trebao odvesti Chet Mahoun. Izložiti će se velikom riziku da bi dobila sve. Da bi se takva žena zadržala, nešto joj treba pružiti. Bogatstvo! A on se obradovao smiješnoj nagradi od pet stotina dolara koje je bio zaradio u proteklih pet dana.

Tada mu misli zaokupiti drugi iznos, mnogo veći, sto tisuća dolara u zlatu koje je zaštitio od bandita.

Da je htio, mogao se sam domoći plijena. To mu zaista ne bi bilo teško. Mogao se domoći i onih šezdeset tisuća koje su bili dovezli u grad. Da li bi onda bio dovoljno bogat za ženu kao što je bila Babette? Nije bio sasvim siguran.

Ispivši kavu, Jennison ustane. Premda u svemu nije bio načisto, u jedno je bio uvjeren: ona ga ipak voli. A to je bilo najvaž-

nije. O svemu ostalom već će se nekako sporazumjeti.

Nije prošlo ni pet minuta i on je ugleda. U kockarnici »Zlatna rupa«, sjedila je za okruglim kartaskim stolom. Dijelila je karte onima koji su u kartama okušali sreću, ulagali novac, i većinom gubili. Ona je gotovo uvijek imala najbolje karte.

Zacijelo je osjetila njegov uporni pogled jer se okrenula na tu stranu. Pogledi su im se sreli. Časak je zastala u pokretu. Vjerojatno je instinktivno pokušala dokučiti je li bijesan, kako će postupiti. U očima mu je zacijelo naslutila srdžbu jer je izazovno podigla glavu.

On s nje nije skidao pogleda. Bila je zaista lijepa. Kosa joj je slobodno padala na gola rame. Haljina je vjerojatno potjecala iz New Orleansa, a kupljena je u Saint Louisu ili Kansas Cityju.

Duže se nisu mogli promatrati, jer se morala posvetiti svom poslu, naplaćivati uloge, dijeliti karte drugima i sebi.

Posrijedi je bila jednostavna igra u kojoj je valjalo doseći broj poena između sedamnaest i dvadeset i jedan.

Vrlo jednostavno, ali samo na prvi pogled. U igri je bilo potrebno mnogo instinkta. Valjalo je osjetiti, naslutiti, da li da se uzme još jedna karta, ili da se ostane na sedamnaest ili osamnaest.

Babette je u tome bila pravi majstor jer je često dobivala i rijetko morala isplaćivati dobitnicima. U svojoj raskošnoj ljepoti predstavljala je pravi izazov. Oko njena stola bi se sjatili ne samo da joj zavire u oči, da joj čuju glas i od nje dobiju kar-

te, nego i zato da je pobijede. Istodobno je bila i izazov i mama, a ona je to dobro znala iskoristiti.

Ali Jennison se zamisli: odakle joj početni kapital? Jer onih tisuću dolara koje joj je bio ostavio kad je s kočijom krenuo na put, zajedno s novcem koji je imala kad ju je Chet Mahoun bio oteo, to nije bilo dovoljno, pogotovo u takvoj kockarnici. Za početak je morala imati više novaca.

Odakle joj? Je li ga imala ovdje, u Crazy Cityju? Nije ju upitao ima li u gradu još novca. Vjerojatno ga ipak ima, možda čak pravi imetak. A njega je pustila da se kao naoružani pratilac pošiljke izloži opasnosti za pišljivih pet stotina!

I tome je našao opravdanje. Vodila je računa o njegovu ponosu. Znala je da je utuvio u glavu da se samo on brine o nje.

Ali sada... Osjećao se kao da ga je izdala. Da se prihvatila kakva drugog posla, to bi razumio. Ali ovo! Kao da se srcem i dušom vratila starom načinu života. A za to je bilo dovoljno samo nekoliko dana njegova izbjivanja.

Kad je za njezinim stolom bilo ispražnjeno jedno mjesto, on sjedne. Ona ga pogleda. On joj u očima pročita zabrinutost. Zacijelo strahuje da će joj prirediti kakvu nemilu scenu.

A kad je na stol položio pet stotina dolara, nagradu za dobro obavljeni posao, u očima joj se pojavi izraz iznenađenja.

Tom gestom htio joj je jasno dati do znanja da do toga novca ne drži mnogo. Da ga je zaradio samo da njoj omogući kakav-

takav život, a sada kad je više nego očito da se ona i sama izvrsno snalazi, izgubit će ga a da neće trepnuti okom.

Za stolom je nastao prigušeni žagor. Još nitko nije u jednu igru uložio toliko novca. Obično se ulagalo od deset do pedeset dolara, a i to se već smatralo visokim ulogom.

— Molim, karte! — promrmlja Jennison.

Najprije je prema pravilima dobio samo dvije.

Desetku i sedmicu.

— Još jednu, molim!

Sada je dobio damu. Ukupno je imao dvadeset. Pobijediti ga je mogla samo s kombinacijom od dvadeset i jedan.

Mirno je čekao, preklopivši karte ispred sebe na stolu.

Babette je dijelila karte drugima. Neki bi ih uzeli i pet. Oteo bi se i usklik razočaranja, pa i psovka, jer ona posljednja karta nije bila željno očekivana dvojka ili trojka, nego više od toga, pa bi gornja granica bila prekoračena.

Na kraju je podijelila sebi.

Otkrila ih je: desetku i devetku. Ukupno devetnaest.

Malo je oklijevala, pogledala prema Jennisonu, pokušavajući mu u očima pročitati koliko je »jak«.

Zatim svrne pogled na nepodijeljene karte u lijevoj ruci. Dakako, mogla je uzeti još jednu. Ali pomogla bi joj samo dvojka, jer bi tako imala punih dvadeset i jedan. Izgledi da dobije dvojku bili su maleni. To je i njoj i svakome za stolom bilo jasno.

A devetnaest je vjerojatno bilo premalo. Za stolom je nastao

tajac. Sve su oči bile uperene u mladu ženu.

Ona se naposljetku odluči. Okrene jednu kartu: bio je to as! Izgubila je.

Hladnokrvno, kao da se ništa nije dogodilo, upita: — Plaćam onima s dvadeset i jedan.

Nitko se ne oglasi. — Plaćam na dvadeset! Dvojica su okrenula karte. Al Jennison i još jedan rudar dugoljasta, koščata lica.

Obojica su imala po dvadeset.

Dok je Jennison udvostručio svoj ulog na tisuću dolara, rudar je svojih dvadeset povećao na samo četrdeset.

Jennison je svih tisuću dolara ostavio na stolu!

Svima za stolom, i drugima koji su se sjatili oko stola, postalo je toga trenutka jasno da se taj čovjek nalik na Indijanca upustio u uzbudljiv dvoboj s lijepom ženom.

Sve su oči bile uperene u nje. Nitko se oglasi iz pozadine.

— Tko je taj dugonogi Indijanac?

Nitko mu ne odgovori. Za susjednim stolovima prekinuli su kartanje i prišli Babettinu stolu.

Ona upita hladno:

— Je li to ulog?

On kimne, a ona mu u pogledu pročita da mu je sasvim svjedno hoće li dobiti ili izgubiti. Preuzeo je opasan posao da bi oboje mogli pristojno živjeti. Morao se boriti i ubijati.

U ovom gradu više joj nije potreban. Ona se sama može snaći, bez ičije pomoći. Ali da to bude u kartašnici, preko toga nikako nije mogao prijeći.

Možda je to od njega bilo glupo, ali je tako osjećao. Htio ju je kao ženu imati samo za sebe i nije se mogao pomiriti s mišlju da je u toj jazbini svakojaki ološ proždire požudnim pogledima.

Na tome se nije mogla zasnovati njihova buduća sreća.

— Da, ulažem svih tisuću dolara za sljedeću igru!

Nestalo je svake dvoumice. Oklijevala je samo sekundu-dvije.

Šanse su im bile podjednake. Ponos joj je bio povrijeđen. Ako je ovamo došao da je ponizi, grdno se vara. Da, još ga voli. Ali ona nikome ne dopušta, pa ni njemu, da je zatvara u hotelsku sobu dok je on danima na opasnom putu. Od nje to ne može zahtijevati. Ubrzo nakon njezove odlaska postala je svjesna neodoljive potrebe da i dalje bude samostalna, kao što je bila prije nego ju je Chet Mahoun oteo. U Crazy Cityju pruža joj se prilika.

Pa i sada. Pred njom je bilo tisuću dolara. Ako ponovo izgubi, morat će njegovu ulogu dodati svojih tisuću dolara. A njezin kapital nije bio neiscrpan. Od nje bi bilo lakomisleno da u beskraj produži tako opasnu igru. Mogla bi se izgovoriti da je za ovim stolom gornja granica uloga pedeset ili najviše sto dolara.

Pogled joj je još bio prikovan za njegove oči.

Da, htio ju je potcijeniti. Možda mu je samo to i bilo na umu. Možda se u tome mnogo ne razlikuje od Cheta Mahouna, koji ju je protiv njene volje držao u onoj kolibi duboko u planini.

Da, Al se bez svake sumnje zainatio da je pred svima poniži. Ako u tome uspije, ponovo će ovisiti o njemu. Nigdje u Crazy Cityju neće bez početnog kapitala dobiti kartaški stol. Morat će za nekoliko dolara u kakvoj neuglednoj kartašnici dijeliti karte, ili dopustiti da je on izdržava.

Izazov se isplatilo prihvatiti.

— U redu, Ale. Igrajmo u tisuću dolara.

Zatim naizmjenice pogleda suigrače.

— Gospodo, ulažite!

Nikomē nije bilo do igre. Dosad su bili navikli na uloge od najviše pedeset dolara, a to im se sada, u usporedbi sa Jennisonovim ulogom, činilo upravo smiješno malo. Osim toga, pomalo su naslućivali da je ovdje riječ o osobnom obračunu između lijepe žene i muškarca koji je na nju očito polagao određena prava.

Da, svi su osjećali da u odnosima između to dvoje nešto ne valja. I sad su se našli u ulozi radoznalih gledalaca željnih uzbuđenja.

Babette je podijelila karte. Jennison letimično pogleda svoje i zatraži još jednu. Zatim sve tri okrenute nadolje položi na stol.

Babette je dobila dvije desetke.

— Dobio si, ako imaš dvadeset i jedan — reče hladnokrvno.

— Upravo toliko — nehajno promrsi Al Jennison i okrene karte.

Imao je tri sedmice!

Oko stola se razliježe žagor.

Toga momka nalik na Indijanca očito je pratila vraška

sreća. Na četrnaest je uzeo još jednu kartu i dobio — baš sedmicu! Bilo je više nego jasno da sve polaže na sreću, a sve ovo što se pred njihovim očima događalo vjerojatno je smatrao prstom sudbine.

Babette stavi pred njega na stol dvije tisuće dolara. Nije ih ni dotakao, samo je mladu ženu uporno gledao u oči.

— Ulažem dvije tisuće — reče nakon stanke u kojoj je oko njih nastao tajac. — Usuđuješ li se?

Ona se ugrize za donju usnu. Mjerili su se pogledima, dvije — tri sekunde.

Njemu padne na pamet kako je ona vješta s kartama. Dok je oko Tobaccoa bjesnjela snježna oluja, pokazala mu je nekoliko trikova. I sad bi se tim svojim umijećem mogla okoristiti, pogotovo dok mijesa ili dijeli karte. Nitko od prisutnih ništa ne bi opazio, pa ni on. Lako bi ga mogla prevariti, u to je bio siguran. Samo ako joj se prohtije.

Ali po njenu pogledu zaključi da se u tako nešto neće upustiti. Zametnula je s njim borbu, ali je odlučila da je završi pošteno.

Netko se iskašlje. Drugi opsuje.

— Što je njima? — oglasi se promuklo treći.

Stisnula je usnice i bez trunke uzbuđenja u glasu rekla:

— U redu, prihvaćam ulog od dvije tisuće u sljedećoj igri.

Promiješala je karte i počela ih dijeliti.

Dok je to radila, brzo je računala. Jennisonu je već platila tisuću i petsto dolara. Ako i sad izgubi, morat će mu isplatiti još dvije tisuće. S onih pet stotina

koje je imao prije nego je počeo igrati, imat će ukupno četiri tisuće.

Ako i sada dobije i odluči nastaviti, ona više neće moći prihvatiti izazov. Ako izgubi i sljedeću igru, neće mu moći isplatiti četiri tisuće.

Dok je o tome razmišljala, lice joj je i dalje bilo bezizražajno.

Jennison kratko pogleda svoje karte.

Izgubio je! Dobio je dva asa!

A to je bilo previše. Dvadeset i dva poena.

Babette ga je mogla pobijediti sa svakom kombinacijom između sedamnaest i dvadeset i jedan.

Po izrazu njegova lica nitko ne bi mogao zaključiti da je izgubio. Mirno je čekao da Babette baci svoje karte.

Ona je najprije otkrila kralja, zatim desetku, pa nakon kratka krzmanja, — damu.

Ukupno sedamnaest.

To je bilo dovoljno za pobjedu, da je samo znala da je Jennison već ispao iz igre.

Nastao je trenutak napeta iščekivanja. Odlučila se već nakon tri-četiri sekunde i naglo okrenula treću kartu.

Bila je to dvojka karo.

Sad je imala devetnaest. To baš nije osobito, ali okretanjem još jedne karte upustila bi se u velik rizik. Bilo je malo vjerojatno da izvuče dvojku.

— Plaćam na dvadeset — rekla je suho.

Jennison je samo zavrteo glavom. Okrenuo se i otišao. Na stolu je ostavio sav novac i još neotkrivene karte.

Svima je bilo jasno da je imao kombinaciju od dva asa. Ništa drugo nije dolazilo u obzir. Mogao se izvući neriješenim ishodom jedino da je Babette također dobila više od dvadeset i jedan.

Babette zaželi potrčati za njim.

Ne, nije mogla. Nije tek tako mogla ostaviti svoj kartaški stol.

Pa da je i uspjela pokupiti novac i pohitati za njim u noć, vjerojatno ga ne bi našla.

Samo bi se izvrgla neprilikama. Onako otkrivenih ramena lako bi postala plijen ruku požudnih pijanaca. S druge strane, možda je Jennison sad bio željan mira.

Bilo kako bilo, ona ga je pobijedila kad je došao da je ponizi. Zadržala je svoju samostalnost i ponosila se svojim uspjehom. Ali prave radosti u srcu nije bilo. Znala je da je otišao povrijeđen, a ona ga je ipak još voljela.

Da, u to nije bilo sumnje. Neka se sve nosi do đavola, ljutito opsuje u sebi, zar uvijek mora zabrljaviti! Je li uopće sve to bilo vrijedno truda?

Prenuli su je glasovi kartaša koje je preduga stanka počela nervirati. Brzo je počela miješati karte.

— Ulažite, gospodo!

XII

Jennisonu se oči još nisu privikle na tamu. Inače bi u takvoj prilici pričekao, ali ovaj put se već nakon nekoliko koraka umiješao među šetače koji su lunjali od jednoga saluna ili zabavišta do drugog u potrazi za najuzbudljivijim užicima.

U grad se sjatilo mnoštvo rudara. Onako u skupini osjećali su se jačima i spremni da šakama odgovore na bilo kakav izazov. Prvi pijanci već su teturali nogostupom ili se oslanjali o zidove kuća.

Na jednom uglu u željezničkoj posudi gorjela je vatra koju je podjarivao mršav dugokosi mladić. Pri sjaju vatre svoje je umijeće prikazivao gutač mačeva i vatre, kojem je u poslu pomagala žena. Premda je bilo hladno, iznad pojasa je bio gol. Vatra ga očito nije mogla dovoljno zagrijati.

Predstava nije Jennisona očito zainteresirala. Odmakao se od gledatelja koji su okružili gutača mačeva i sišao na kolnik. Tek nakon desetak metara osjetiti da na cesti nije sam. Oko njega su sa svih strana koračali ljudi.

Nakon što je izišao iz saluna, hodao je kao ošamućen. Po glavi mu se vrzla samo Babette. Da je pobijedio u igri izvukao bi je iz kartašnice.

I tako mu je u prvo vrijeme promaklo da je sa svih strana okružen očito neprijateljski raspoloženim tipovima.

Odjednom se zaustavi. Netko ga odostraga gurne naprijed, a dvojica sa strane pritisnu ga s bokova. Osjetio je da ima posla sa snažnim i iskusnim momcima.

Čovjek odostraga imao je u ruci sačmaricu sa skraćenom cijevi. On je Jennisonu zabije u leđa i promrsi prigušen:

— Uхватili smo te, momče! Ako ti nije pravo, samo počni. Ipak će biti pametnije da mirno podeš dalje.

Bila su četvorica, a on među njima. Kako je samo dopustio da ga opkole kao kakva blesava ovna! Instinkti i budnost ovog su puta očito zatajili.

Previše je bio zaokupljen vlastitim problemima.

Nije mu preostalo drugo nego da se šutke pokori naređenju.

S glavne ulice skrenuli su u prvu pokrainu slijeva.

Ponovo se oglasi čovjek sa sačmaricom u ruci:

— Vraški si nam pomrsio račune, momče. Zar si mislio da ćemo ti to oprostiti, ili da se možeš uhvatiti ukoštac sa cijelim udruženjem?

Na postavljeno pitanje nije odgovorio. Sad mu je bilo jasno da ga vode negdje gdje će ga se, daleko od nepoželjnih svjedoka, riješiti zauvijek.

— Jeste li prijatelji Otisa Mahouna? — upita Jennison.

— I to — ponovo se oglasi čovjek i nasmije se. — Otisu će očito biti krivo što nije mogao prisustvovati onome što te sad čeka. Ranio si ga prije nekoliko dana i rana mu se upalila. Donijet ćemo mu tvoj skalp i to će ga malo oraspoločiti.

Prijetnju nije trebalo shvatiti doslovce, ali Jennisonu je bilo jasno što ga čeka. Našao se u rukama pripadnika »Divlje horde«, koja je haračila krajem bogatim zlatnim nalazištima.

Odjednom ga počne obuzimati bijes. Bio je sam protiv četvorice snažnih, vještih i neumoljivih protivnika. Bilo bi ludo i pomisliti da u borbi protiv mnogo premoćnijih ima ikakvu šansu. Opkolili su ga sa svih strana. Već su mu bili oduzeli

kolt i sad ga je onaj odostraga ponovo gurnuo sačmaricom.

Odlučio je ipak pokušati!

Prilika mu se pružila kad se protivnik sprijeda u tamnoj uskoj uličici o nešto spotakao. Vjerojatno o kakav odbačen predmet, limenu kantu ili kakvu posudu.

Jennison je postupio instinktivno. Naglo se sagnuo i okrenuo prema protivniku otraga, uvjeren da će ovaj odmah opaliti iz sačmarice. To se nije dogodilo, a Jennison je protivniku već zabio glavu u trbuh i istodobno ga rukama obujmio oko bokova. Zatim ga je podigao i bacio preko leđa.

Nije odmah pokušao pobjeći. Ne, to bi bio loš potez. Protivnika je uspio iznenaditi. Na dvojicu je bacio predvodnika i tako ih zbunio.

Priskočio je i počeo udarati svom snagom. Nije imao izbora ako je htio preživjeti. Ako ih brzo ne onesposobi, oni će ga namrtvo istući ili ustrijeliti.

Nije bio nabružan i mogao se pouzdati samo u svoje šake. Ponovo se našao u prilici kada je vrijedila uzrečica: »U Montani nema milosti«. Bio je izložen neumoljivom zakonu divljine.

Udarao je neumoljivo, lijevom, pa desnom. . . Iznenadenje je bilo potpuno. Još se nisu snašli, a kad se jednom konačno pružila prilika da Jennisona tresne po bradi, ovaj vješto izbjegne udarac i protivnika pogodi u grkljan. Čovjek zakrklja i klone na zemlju.

Protivnik se u borbi nije štedio, sve je bilo dopušteno, pa i najprljaviji trikovi iz najozloglašnijih jazbina s nemirne granice. Jennison se pretvorio

u pomahnitalog davola koji nije znao za milost. Protivnicima nije dopustio da predahnu ni sekunde. Udarao je lijevo i desno, primivši samo nekoliko ne baš jakih udaraca.

Već je i drugi bandit ležao na zemlji. Ostala su još dvojica.

Jednom od njih očito je sinulo da će u takvoj borbi izvući tanji kraj. Povukao je kolt i opalio. Bljesak ih je sve na trenutak zaslijepio. Jennison osjeti kako ga je nešto opeklo iznad ključne kosti. Metak ga je zacijelo samo okrznuo, pomisli.

Brzo priskoči banditu i izbije mu kolt iz ruke prije nego je ovaj stigao opaliti. Ponovo prasnje hitac, ali se metak izgubi negdje iznad krovova.

Jennison je protivnika već glavom tako tresnuo u lice da se zamalo i sam onesvijestio. Čovjek je zastenjao i srušio se.

Jennison brzo pokupi kolt i naglo se okrene.

Zaslijepi ga bljesak. Četvrti bandit, jedini koji je još bio na nogama, pokuša iskoristiti priliku. S te blizine nije mogao promašiti. Jennison osjeti ostru bol na desnoj strani grudnog koša.

Odmah je uzvratio i pogodio, bolje od protivnika. Bandit se savio, zanjihao i, ne ispustivši ni glasa, skljkao na bljuzgavicu.

Al Jennison osjeti kako ga obuzima panika.

Počeo je gubiti dah, a to je bio zanak da je teže ozlijeđen. Osjeti jaku bol u grudima.

Uto opazi kako se dvojica protivnika miču. Jedan se već bio i pridigao na koljena, a drugi je pokušavao ustati.

Borba još nije bila završena.

Jennison se ledima osloni o zid.

Ne, oni se neće povući. Opazio je kako jedan povlači revolver.

Ali isprazni kolt ne oklijevajući ni trenutka. Sada je bio sasvim siguran da ni jedan od te dvojice više neće ustati niti ga napasti.

Odmakne se od zida i zaglavinja. U hotel se ne smije vratiti. Oni će stići prije njega i postaviti mu zasjedu. Tamo se ne vraća ni po koju cijenu. Osim toga, tako bi ugrozio Babette, jer im je soba zajednička. Morat će potražiti drugo skrovište, rupu u koju će se uvući i iz koje se neće micati dok se ne oporavi.

Rukom ispod kaputa opiparaju ranu i osjeti krv. Obilno je krvario.

Da potraži liječnika? Nije znao gdje da ga traži. Osim toga, neki neodređeni osjećaj, odvrati ga od toga. Nešto ga je upozoravalo da bude oprezan, da se u doktora Sama Behana ne pouzda.

I ovaj put, kao što se već često dogodilo u njegovu pustolovnom životu lovca i izviđača brđanina, on posluša instinkt, ne predomišljajući se mnogo.

Kamo da krene? Ima li u Crazy Cityju uopće pravih prijatelja? Prvo pomisli na trgovačkog agenta Hanka Jacksa. Kako bi bilo da se neopažen privuče dvorištu kompanije »Montana« i zavuče u skladište, među kolima...?

Ali do tamo je bilo daleko. I protivniku će zacijelo pasti na pamet da bi ondje mogao potražiti sklonište, pa će mu presjeći put ili ga dočekati u zasje-

di. Voda bandita od sada će se dobro čuvati grešaka. Poslat će više ljudi.

Koliko? Deset, petnaest...? Više, poslat će protiv njega sve raspoložive ljude. A njih je ovdje u gradu najmanje dvadesetak ili tridesetak... s jatacima zacijelo i pedeset.

Kamo da ode?

Ta mu se misao grozničavo vrzla glavom, dok je iz uske uličice posrćući skretao desno.

Našao se među kolibama, šatorima i kolima u kojima se stanovalo. Nabasao je na smetlište, zatim na omeđene parcele kopača zlata.

Gdje da se zavuče, u koju rupu?

To ga je pitanje sve jače zaokupljalo. Tada se sjeti osobe koja mu duguje zahvalnost, koja je izričito istakla da može računati na protuuslugu.

Madam Lu Fay! Ime Kineskinje odjeknulo mu je u sjećanju poput vriska. Odjednom mu se pojavi pred očima. Sjetio se njena obećanja da će mu se odužiti pruži li joj se ikad prilika.

Okrene se i počne vraćati prema gradu. Dosad je poznao samo pročelje »Kuće medenog mjeseca«. Neće mu biti teško da se kroz tamne uličice neopažen prikrade otraga. Nije moglo biti daleko, najviše dvjesto metara.

Ranjeniku kojem iz rane obilno krvari svaka je minuta dragocjena. Takvom je i dvjesto metara velika udaljenost, i iziskuje veći napor nego što ga mora uložiti zdrav čovjek da bi prevalio nekoliko kilometara.

Putem je sve češće zastajkivao zadihan, ali bi odmah produžio svjestan da mu je važna

svaka sekunda jer je rana i dalje jako krvarila. Putem je nabasao na dvojicu pijanaca koji su zacijelo počeli obilaziti salune još rano uvečer. Progura se između njih i nesigurna koraka nastavi posrtati duž dvorišne drvene ograde.

Obuzme ga sumnja. Hoće li uspjeti? Je li uopće na pravom putu. Pred očima mu se već maglilo.

Naposlijetku se nade pred ogradom za koju je pretpostavljao da pripada »Kuci medenog mjeseca«. Gurne vrata i kroz njih zatetura u prazno, snijegom prekriveno dvorište. Odjednom začuje škripanje. Netko je otvarao vrata obližnje šupe.

— Hej, ima li koga? — procijedi Jennison s mukom.

Na vratima se pojavi krupan lik. Unatoč slabu svjetlu Jennison razabere lik Kineza. Vjerojatno čuvar, pomisli naslanjajući se od iznemoglosti na zid.

— Ja sam Jennison — reče zadihano. — Potrebna mi je pomoć madam Lu Fay.

Kinez ga je šutke promatrao. Jennison se uplaši da ga možda ne razumije, ako još nije dovoljno ovladao engleskim?

Kako da mu objasni da će bez njezine pomoći iskrvaviti?

Golemi čuvar uzme ga za ruku i odvede do malih vrata. Cijelim dlanom udari o njih, što je zacijelo bio ugovoreni znak

Vrata se otvore. Čuvar izmijeni nekoliko nerazumljivih riječi sa čovjekom koji je pomolio glavu. Iz kuće je dopirala glazba, a kroz žagor glasova čuo se djevojački smijeh.

Jennisonu se zavrta u glavi. Više nije ništa vidio a zvuci su

se ispremiješali, postajali sve tiši... Zatim mu se činilo da pada, duboko...

XIII

Kad se osvijestio, trebalo mu je nešto vremena da se sjeti svega što se dogodilo. Bol u grudima odmah ga podsjeti da je ranjen. Istina, bol više nije bila nepodnošljiva kao prije, ali to je zacijelo valjalo pripisati mirovanju.

Ležao je u krevetu. Kraj njega na stoliću bila je upaljena svjetiljka. Jedan pogled uokolo bio mu je dovoljan da ga uvjeri kako se nalazi u udobno namještenoj sobi. Bolji krevet ne bi dobio ni u luksuznom hotelu.

Krevet... rana... povezivale su se misli. Da, zaputio se u kuću Lu Fay.

Znači da je ipak stigao u »kuću užitaka«.

Rukom pažljivo opipa ranu na prsima i pod prstima osjeti zavoj. Sve je bilo u redu. Na postupak se zaista nije mogao potužiti, dapače. Netko mu je previo ranu. Metak mu je vjerojatno pogodio rebro, slomio ga ili odlomio komadić, i izišao. Pri tom je istrgao i prilično mesa, što je izazvalo onoliko krvarenje.

Tako je otprilike zamišljao ranu i sve što su nepoznate vješte ruke učinile. On je s tim imao prilično iskustva, o čemu su svjedočili brojni ožiljci po cijelom tijelu.

Kad je pokušao dublje udahnuti, rana ga zbog pomicanja grudnoga koša jače zaboli.

Pažnju mu tad zaokupe šumovi. Moglo je biti oko ponoći, a to je bilo vrijeme kad bi noćni život u Crazy Cityju dosizao vr-

hunac, kad se stotine glasova i šumova stopilo u više-manje jednolično zujanje iz kojeg bi se s vremena na vrijeme izdvojio koji pucanj, snažniji povik u nekom bližem salunu ili isprekidani odlomci kakve melodije.

Grad je sad nalikovao čudovištu koje je bučno dalo oduška svim svojim niskim instinktima. Sve se raspojasalo, postalo još žešće, bučnije i željnije užitaka.

Postoji li u tom jadnom gradu ijedno mjesto na kojem može biti siguran od osвете »Dvije horde«?

Koga su pozvali da mu uredi ranu? Doktora Sama Behana? Bio je siguran da ga je previo stručnjak.

Pri pomisli na staroga liječnika ponovo ga obuze osjećaj nelagodnosti. Nešto ga je instinktivno upozoravalo da bude oprezan, da ga se pripazi. A takvih podsvjesnih signala bilo je dosta u njegovu životu. Samo je njima već nekoliko puta mogao zahvaliti što je još živ.

Buka u kući malo se pojačala, a odmah zatim ponovo se stišala. Netko je otvorio vrata i sad ih je tiho zatvorio.

Jennison se okrene i kraj vrata ugleda madam Lu Fay ako mu se osmjehuje.

— Kako vam je, prijatelju?

On joj pokuša uzvratiti smijeskom.

— Oprostite — reče Jennison promuklo — što sam tako brzo iskoristio vaše obećanje i zamolio vas za pomoć, ali negdje sam se morao sakriti. Tko bi mi drugi u gradu pružio pomoć?

U osmijehu koji joj je ozario lice osjetio je više od uobičajene kineske pristojnosti.

— Nigdje drugdje niste na sigurnom, prijatelju — reče Lu Fay i pride krevetu. — Pa ni kod agenta kompanije »Montana«. Ondje biste zacijelo našli smrt.

Sjela je na rub kreveta. Osvijetljena svjetlošću petrolejke doimala se ljepšom nego danju. Kao da joj se vratila ljepota od prije desetak godina.

Za sobom ima zacijelo težak životni put, pomisli ranjenik. Sad se na njoj ne vidi da je na tlo Kalifornije zakoračila kao ropkinja. Sad je svi zovu madam, jer je neko vrijeme živjela u New Orleansu i mnogo poprimila od tamošnjeg načina života. Čak je i engleski govorila s francuskim naglaskom.

— Je li me previo dr Behan?

— upita Jennison, a njenu oštrom oku ne promakne da ranjenika s time u vezi nešto kopka.

Zanijekala je glavom.

— Ne, nisam ga pozvala. Uradio je to jedan od mojih ljudi, također liječnik. — Na njegov iznenađeni pogled odgovori kratkim objašnjenjem: — Da, pravi pravcati liječnik. Morao je pobjeći iz domovine i... dalje zacijelo naslućujete...

Jennison se zabrine, što mu se jasno odrazilo na nabranom čelu.

— Mogu li biti siguran...?

Kineskinja ga primiri pokretom ruke i osmijehom:

— Ne brinite, nitko osim nas dvoje ne zna da ste u kući. Nego, što vi zapravo imate protiv dra Behana?

Jennison sklopi oči i pokuša pribitati misli.

— Zapravo... ne znam — promrmlja naposljetku i pogle-

da sugovornicu. — Posrijedi je podsvjesno upozorenje, instinkt.

Ona kimne i zausti da nešto kaže ali se predomisli i ustane.

— U ovom gradu sve se brzo pročuje. Tako i ono o noćasšnjoj borbi u uskom prolazu — reče Kineskinja mirno.

U njegovu pogledu bljesne radoznalost, ali ne reče ništa.

— Bila je to vraška borba. Bili ste sami protiv četvorice, prijatelju. Dvojica su mrtva, a druga dvojica teško ranjena. Nanijeli ste težak poraz banditima kojima svi mi u gradu moramo plaćati dio zarade. Nema čovjeka u gradu koji to nije saznao za nepun sat. Ali medalja ima i drugu stranu.

— A to je? — upita Jennison stisnuvši oči.

— U gradu je zavladao još veći strah. Svi smo jednodušni u tome da će se banditi još više osiliti. Traže vas grozničavo na sve strane i vjerojatno ću vas morati prebaciti u sigurnije skrovište. Poslat ću vam djevojku koja će se brinuti o vama. Iz očiju će vam pročitati svaku želju.

Okrene se i krene prema vratima.

On se posljednjim naporom volje odupre umoru koji ga je vukao u dubok san. Upita promuklo:

— Madam Lu Fay, hoćete li održati i onaj dio obećanja koji se odnosi na Otisa Mahouna? Gdje ga mogu naći? Zna li možda gdje je glavni stan bande i tko im je vođa? Hoćete li mi sve to reći?

Ona ponovo pride krevetu i nadnese se nada nj.

— Da, prijatelju. Sve ću vam reći. Ali borba koja vas čeka bit će mnogo žešća i opasnija od one prije nekoliko sati u tamnom prolazu. Morat ćete se boriti sami, sasvim sami. Nitko se neće usuditi da vam pomogne. Nitko!

— Znam — promrmlja ranjenik. — U Montani nema milosti, i ako ne ubijem vođu bande i Otisa Mahouna, iz grada se neće izvući živ. Zacijelo su zatvorili prolaz kroz kanjon.

Nakon toga svlada ga umor i on utone u san.

XXX

Već je rudila zora, obojivši istok sivlom kad je Babette obratila se upraviteljem kockarnice i zaputila se prema hotelu. Nije ni trebala izlaziti na ulicu, jer su hotel i kockarnica bili spojeni nadstvođenim prolazom.

Te je noći za kartaškim stolom bila sretne ruke. Mnogo je dobila i zbog toga bi u svakoj drugoj prilici bila sretna. Ali sad je bilo drukčije. U mislima se uvijek vraćala Alu Jennisonu.

Znala je i te kako dobro što on sada osjeća.

Pobijedila ga je, premda se tome nije radovala. Jedino je tako mogla postupiti. Ako se pruži slična prilika, uradit će isto. Odlučila je zadržati samostalnost i od toga neće odstupiti.

Već je kroz hodnik bila stigla u hotel i sad je zaokupi misao: je li Al Jennison gore u sobi?

Premda se nakon duge noći provedene za kartaškim stolom od umora jedva držala na nogama, odmah je spremno pri-

hvatila misao: lijepo će mu objasniti da nije mogla postupiti drukčije, a on će to prihvatiti. Razumjet će da joj je to bilo nužno potrebno, da se ponovo dokaže nakon svega što je doživjela sa Chetom Mahounom, pa i kasnije oviseći o njemu. Do đavola, to će morati shvatiti! Morala se dokazati i nije smjela dopustiti da je on pred tolikim ljudima ponizi. Ne, ni po koju cijenu!

Bila je sigurna da će ga zateći u sobi.

Možda već duboko spava. Nakon duga i naporna jahanja od pristaništa do Velikih Slapova zacijelo je umoran, pa ga od sna neće moći odvratiti ni srdžba.

Soba nije bila zaključana.

Otvorila je vrata, prišla stolu i pojačala plamičak stolne svjetiljke da bi mogla bolje vidjeti i, ponajviše bolje promatrati Ala Jennisona.

Krevet je bio nedirnut.

Tek tada je osjetila da u sobi nije sama.

Osjetila je prisutnost muškaraca. Njih trojice. Jedan od njih bio je Otis Mahoun. Desna ruka visjela mu je u zavoju preko prsa. Oči su mu u žmirkavom osvjetljenju grozničavo svjetlucale.

To ne sluti na dobro, pomisli.

— Što tražite ovdje? — otrese se Babette na nepoželjne posjetioce. — Napolje iz moje sobe!

Razgoropadila se i od razočaranja što u sobi nije zatekla Jennisona. A i živci su joj te noći za kartaškim stolom bili izloženi velikom iskušenju.

Tada osjeti kako je obuzima

zebnja. Bilo je dovoljno da pogleda Otisa Mahouna.

Kosooka braća Mahoun bili su nalik gotovo kao jaje jajetu. Da Otisa i nije poznavala otprije, odmah bi ga prepoznala. Posjetio ih je dok je živjela u planini sa Chetom.

Otis se namjestio u najudobnijem naslonjaču, prebacivši nogu preko noge. U pogledu mu se ogledala pakost.

— Prokleta droljo! — zarežao je promuklo. — Zašto je moj brat uvratio u glavu da te dobije? Zašto je povjerovao da će vaš medeni mjesec u onoj kolibi potrajati sve do proljeća? Paaah!

Iz kaputa je izvukao cigaru, odgrizao vršak, otpljunuo ga i pokretom naredio jednom od druge dvojice da mu pripali.

— Ispričaj mi kako je to bilo sa Chetom i Jennisonom. Je li tvoj novi dragan ustrijelio dobroga Cheta s leđa? Kako bi te se inače domogao i doveo te ovamo?

Ona se nasloni na vrata.

U prvi je mah obuzme grozničava želja da pobjegne, ali je odmah odbacila tu pomisao, jer bi je zacijelo stigli već na stubištu.

Sad je već disala mirno. Nertremice se zagledala Otisu Mahounu u oči i počela, od trenutka kada je Chet na pedesetak metara od kolibe tripot zazviždao. Nije propustila ni najmanju pojedinost koje se sjetila, baš onako kako se bilo dogodilo.

Kad je završila, Otis kimne glavom.

— Vjerujem da se dogodilo baš tako. Taj Jennison i ne mo-

že biti drukčiji. Drži do poštene borbe i časti. Kao da mu nije do ubijanja... a maloprije je sredio četvoricu naših drugova! Zar u kartašnici ništa nisi čula o pucnjavi u pokrajnoj uličici?

Ona neko vrijeme zadrži pogled na njegovu licu, onda potvrdi kimanjem.

— Čula sam — promrmlja. — Ali gotovo svake noći prošire se kojekakve priče o pucnjavi u ovom gradu. Zar je ovoga puta bio Jennison?

Otis Mahoun zareži prijeteći:

— Ne pravi se glupljom nego što jesi! Bili smo uvjereni da će se Jennison dovući ovamo. Jer je i on dobio svoje.

Babette se lecne, a banditu to ne promakne. Pakosno se nasmiješi.

— Možda znaš gdje bismo ga mogli naći? Tko bi to inače drugi znao? Kod liječnika nije bio. Niti su starkelju pozvali ranjeniku koji bi bio nalik na Jennisona. Uostalom, on ga pozna. Hajde pomози nam, ljepotice! Gdje se mogao zauvući?

Mahoun je posljednje riječi izgovorio nestrpljivo, a oči su mu sjale prijeteći.

Babette obuzme strah pomiješao s dubokim očajem.

Kako je bila glupa što je dopustila da je Jennison dovede u Crazy City. Kad ju je on tada upitao gdje bi mogao naći bandita, ona ga je bez ustezanja uputila u ovaj grad. Onda nije mogla znati kamo će Otis odjahati pošto je brata bio posjetio u kolibi i shvatio da je kao »treći« suvišan.

On je sasvim slučajno odjahao u Crazy City.

A nju je put doveo u grad jer je u njemu bila ostavila dva kovčega, a u sobi u tajnom skrovištu sakrila novac.

Sad je bila u stupici iz koje nije vidjela izlaza. Zavrtjela je glavom.

— Ne znam, zaista ne znam. Jennison je čovjek iz Montane. Takvi imaju posvuda prijatelje. Agent Hank Jacks odmah ga je prepoznao i ponudio mu posao. Kako bih i mogla znati tko bi mu mogao pružiti utočište. Tek smo bili stigli u grad, a on je već kao pratilac otputovao s kočijom...

Ušutjela je doimajući se doista bespomoćno.

Visoki bandit podbuhlih očiju podrugljivo se iskesi:

— Otis, kako bi bilo da joj malo poliram lice...? Možda bi se sjetila...?

Čovjek ispruži golemu šaku. Bio je to surovi gorštak koji nije bio svjestan toga da je upotrijebio pogrešan izraz.

Mahoun ga samo presiječe pogledom.

— Povest ćemo je sa sobom.

XIV

Jennison se probudio prije-podne i začudio se neuobičajenoj tišini koja je vladala u velikoj kući s mnogo soba.

Pokraj njegova kreveta, u udobnom širokom naslonjaču sklopčala se mlada Kineskinja.

Spavala je. Dok ju je promatrazio u tišini, osjetio je da je bol popustila. Kineski liječnik zacijelo je dobro obavio posao. Bol bi osjetio tek kad bi se pomaknuo.

Skripa kreveta probudi Kine-

skinju. Dugo je na njemu zadržala ispitivački pogled.

Zatim joj okruglo glatko lice ozari osmijeh.

— Ako vi imate kakvih želja... vi samo recite.

Kliznula je s naslonjača, prišla stolicu i u šalicu ulila čaj. Kad mu je prišla s punom šalicom u ruci pogledao ju je pažljivo.

Doimala se tako krhkom kao šalica od najfinijeg porculana, kao kakav umjetnički predmet. A sudbina ju je dovela u nešto bolji bordel. Potisnuo je razmišljanje o sudbini i zloj ljudskoj sreći, jer je i sam bio u nezavidnom položaju. Zašto da razbija glavu o sudbini te ljupke Kineskinje koja kao kakva igračka služi za užitak neobrijanim, prljavim i grubim muškarcima.

Do davola, što ga se sve to tiče? Crazy City je ionako leglo sramote i zla, a Lu Fay vjerojatno najobičnija svodilja kojoj se posrećilo da se izdigne iz samog društvenog dna.

Što ga se sve to tiče?

Mogao je biti sretan što je ima za prijateljicu. Inače bi već zacijelo bio mrtav.

Ponekad u tom čudnom svijetu i potišten čovjek mora zahvaliti za opstanak kojekakvim sumnjivim ili čak mračnim tipovima.

— Kako se zoveš, djevojko? — upita Jennison odjednom.

Mlada Kineskinja se nasmiješi.

— Medeni Cvijet, gospodine. Da donesem nešto za jelo? U kuhinji ima mnogo dobrih jela!

Te su ga riječi upozorile na to da je gladan.

Trista mu gromova, bio je gladan kao vuk, i tome se vraški obraduje. Jer kad ranjenik osjeti glad, to je znak da rana nije ozbiljna, da je krenulo na bolje. Osim toga, čudio se što još nije dobio groznicu. Zacijelo su u čaj usuli neko ljekovito sredstvo.

Da li bi dr Behan mogao spriječiti groznicu? Zacijelo ne bi. Kinezi su tome izuzetno vješti. Pomislivši na staroga liječnika, ponovo ga obuzme osjećaj nelagodnosti.

Okrene se Kineskinji i kimne:

— Da, zjenico oka moga, donesi mi iz kuhinje mnogo jela. Potrči, zlato moje!

Sva je procvala od zadovoljstva što mu u nečemu može udovoljiti.

Je li i madam Lu Fay nekoć bila tako ljupka, krhka ljepotica? Vjerojatno. Djevojkama je kod nje zacijelo mnogo bolje nego što je bilo njoj kad su je bili dovezli na kalifornijsku obalu i prodali.

Misli mu naposljetku odlutaju do Babette. Zašto već prije nije pomislio na nju? Sad ga sasvim zaokupi. Traži li ga po gradu? Konji su mu još u konjušnici »Montane«. Ako ondje zaviri, uvjerit će se da je još u gradu.

Hoće li ga uopće tražiti. Uostalom, je li uopće važno hoće li ga tražiti ili neće, hoće li ikad više živjeti zajedno ili će svaki poći svojim putem.

Dok je o tome razmišljao, postalo mu je jasno da će morati poći vlastitim, odvojenim putem. Našao se u škripcu, neprijatelj se trudio svim silama da ga ubije, i za Babette će biti naj-

bolje da s njime više nema nikakve veze.

* * *

Pošto je pojeo, mlada Kineskinja ga je obrijala. Zatim mu je pomogla da se umije te mu donijela čisto rublje. Njegovo nije bilo samo prljavo, jer je proteklih dana neprekidno bio na putu, nego i okrvavljeno.

Ocijelo mu je visjelo na zidu, kao novo novcato. Vješte ruke zakrpile su rupu od metka tako da se jedva moglo opaziti.

Napor ga je umorio i on je ponovo zaspao. Spavao je nekoliko sati, a kad je ponovo otvorio oči i pogledao kroz prozor, već je zanoćilo. Dani su u to doba godine bili vrlo kratki.

Još malo i grad će ponovo uzavreti, ponovo će se raspojasati najniži ljudski instinkti i strasti. Gradski vukovi, banditi »Zlatne horde« ponovo će krenuti u lov. Kada će upasti u ovu kuću? Možda već i sad znaju da se u nju uvukao u potrazi za privremenim skloništem?

Pri pomisli na tu mogućnost nešto ga zazebe do srca, a u glavi mu se malo zavrti kao da ga je nešto ošamutilo.

Napeto počeo osluškivati. U kući je bilo tiho. Čuli su se samo uobičajeni šumovi. Može li uopće ustati?

Mlada Kineskinja je izašla. Morat će sam pokušati. Kad bi mu samo kolt bio pri ruci! Prokletstvo, ostao je bez ikakva oružja. Svakako se mora domoći revolvera.

Njegov su uzeli napadači kad su ga utjerali u tamnu uličicu. Kasnije je pokupio kolt jednoga onesposobljenog protivnika i is-

pucao ga do posljednjeg metka.

Prilikom povlačenja negdje ga je zacijelo bacio.

Pokuša se uspraviti. Išlo je bolje nego što je mogao pretpostaviti. Rana ga nije jako boljela. Kineski liječnik zaista je bio sposoban i vješt. Sam zavoj bio je pravo malo remek-djelo. Grudni koš bio mu je stegnut kao u kakvu korzetu. Nije mogao duboko disati, a vjerojatno bi ga pri tom boljelo. Dihao je mirno i ravnomjerno.

Dok je tako stajao pokraj kreveta, morao se časak osloniti o mjedenu kuglu. Na trenutak mu se zamaglilo pred očima i sve se oko njega počelo okretati.

Kratka nesvjestica brzo je prošla i Jennison polako pride prozoru. Nije postojala opasnost da bi ga netko s ulice mogao vidjeti. Soba je bila u tami a preko prozora bile su navučene zavjese.

Oprezno izviri napolje.

Snijega s ulice gotovo je nestalo. Dolje ispod njega sve se doimalo nekako prljavo, a ni žute trake svjetla s prozora i vrata nisu mogle popraviti taj neugodan dojam.

U gradu je bivalo sve življe. Pješaci, jahači i ljudi na kolima nailazili su sa svih strana. Iz velikih rudarskih kola iskakali su rudari i hitali da za prvim šankom utaže žeđ.

Uz pločnike, s obje strane ulice, sve je puno kola i vezanih konja. Prolaznici su tamarali amo-tamo u potrazi za onim najboljim što im grad noću može pružiti.

U salune i plesne dvorane nagnuli su već prvi gosti željni

pića i zabave. Pred jednim od tih zabavišta goste je vabio čovjek s trubom u ruci, ponavljajući uvijek isti glazbeni motiv.

Zvuci su dopirali do prozora kraj kojega je stajao Jennison pa je neko vrijeme time bio zaokupljen. Upravo se htjede okrenuti, kadli mu pažnju privuče čovjek na drugoj strani ulice, naslonjen na drveni stup trijema.

Čovjek ga u tamnoj sobi kroz navučene zavjese nije mogao vidjeti, pa ipak je netremice piljio u »Kuću medenog mjeseca«.

Pogleda desno i otkrije još dvojicu.

Dvije tamne prilike stajale su naoko nehaljno na uglu i pomno pratile što se događa u kući.

Više nije bilo sumnje, kuća je bila opkoljena. Straže su zacijslo postavljene i odostraga. Svaki prozor i vrata na kući bili su pod paskom pripadnika »Zlatne horde«.

Bilo je očito da pred kućom ne stoje nestrpljive »mušterije«, u mislima zaokupljene samo djevojkama s kojima će te noći provesti i koje jedva čekaju da ih pustite unutra.

Ne, ovi su došli zbog nečeg drugoga. Nešto su vjerojatno naučili i sad su opkolili zgradu.

Što sada? To ga pitanje zaokupi dok je napeto osluškivao pogleda uperena u vrata. U sobi nije imao ništa čime bi se mogao braniti. Ako ga banditi pronađu i razvale vrata, bit će im izručen na milost i nemilost. Čak im se ni šakama neće moći suprotstaviti.

Tiho opsuje. Zašto je u sve to uvalio Lu Fay. Ako ga zateknu u njezinoj kući, navući će Kineskinji na vrat veliku nevolju.

Vrati se krevetu i oprezno sjedne. Morao je pripaziti da ne savija gornji dio tijela.

Vani se već sasvim smračilo, ali na ulici ispod njegova prozora sad je svjetlije nego prije. Svjetlo se poigravalo po zidovima polutamne prostorije, omogućujući mu da se u njoj lako snalazi. Jasno je nazirao sve predmete i među njima se kretao bez teškoća.

Tada je u hodniku začuo korake, a kad je trenutak kasnije netko otvorio vrata, u sobi je od svjetiljke u hodniku postalo svjetlije.

U sobu je ušla Lu Fay.

Svjetlo iz hodnika osvijetlilo ga je odjevena samo u donje rublje, ranjena, bez oružja i nesposobna da se suprotstavi eventualnom napadaču. Sjedeći na rubu kreveta, osjetio je kako ga obuzima potištenost.

Lu Fay ga je neko vrijeme šutke promatrala. Na njezinu licu razabrao je samo blijedi osmijeh. Možda ga je njime htjela ohrabriti, uvjeriti da je sve u najboljem redu.

Za sobom je zatvorila vrata i u sobi se ponovo smračilo.

Zatim je prišla krevetu i sjela kraj njega.

— Prijatelju — počela je mirno — žao mi je, ali nekako su saznali da ste ovdje. Možda je noćas koji gost nešto čuo ili vidio dok su vas moji pomoćnici nosili u ovu sobu. Možda su ih ovamo doveli tragovi krvi na snijegu. Opkolili su kuću. Ima ih više od dvadesetak. Uskoro ću morati otvoriti, kao što radi-

mo svaku večer. Ako budemo odugovlačili, to će samo još više pobuditi njihovu sumnjičavost. Ali ako unutra pustim goste, doći će...

— U redu, gospodo — prekine je Jennison. — Meni je potreban samo jedan dobar nabijeni kolt. Ako mi ga pribavite, pokušat ću se probiti kroz obruč. Nego, sad je vrijeme da vas podsjetim na obećanje koje ste mi dali kad sam pristao da kočiju otpratim do pristaništa na rijeci...

— ... umjesto da podete u potjeru za Otisom Mahounom — nadoveže Kineskinja. — Da, obećala sam da ću vam reći gdje ga možete naći.

— Sad me osim njega zanima i voda bande. Gdje im je glavno prebivalište?

Kimnula je i šapnula:

— Da, to vam dugujem, prijatelju. Obećala sam vam to kad sam sama otputovala da odnesem uštedevinu mojih djevojkica do poštanskog parobroda na rijeci. Sama sam se prihvatila toga posla jer sam bila čvrsto uvjerena da me u slučaju prepada banditi neće pretresati, da neće dirati novac djevojaka u čijim su zagrljajima toliko puta uživali.

Nastavila je nakon kratke stanke, ustavši i položivši ruke Jennisonu na rame:

— Voda bande je stari dr Sam Behan. U njegovoj kući im je glavni stan, što nikom ne pada u oči jer doktoru zalaze mnogi ljudi. On osim velike kuće ima i čvrsto građenu pojatu i prostranu konjušnicu u sjevernom dijelu grada s desne strane. Kuću ćete lako naći: to je jedina zidana kuća u tom dijelu

grada, građena čvrsto poput kakve tvrđave.

Skinula mu je ruku s ramena i okrenula se vratima.

— Donijet ću vam kolt i pušku. Zatim će vas moj pomoćnik podzemnim hodnikom odvesti u skladište. Odande ćete se možda lakše probiti kroz obruč.

Glas joj je postajao sve hrapaviji, grublji.

Malo je zastala na otvorenim vratima, a onda se izgubila.

Ponovo je ostao sam u mračnoj prostoriji u koju je dopiralo tek malo svjetla s ulice.

Uzdahnuo je, ustao, skinuo odijelo s vješalice na zidu i obukao se.

Tada je osjetio da mu se bol u prstima pojačala. Pred očima mu se malo zavrti. Osloni se o zid i malo pričekao. To je tek početak, vjerojatno će ga boljeti još više. Možda će rana ponovo prokrvariti.

Ali život mu je bio u opasnosti i on se na bolove nije smio osvrnati. Našao se u vraškom škripcu i sad se valjalo boriti za goli život.

Protivnik neće znati za milost, pogotovo nakon tolikih gubitaka koje im je nanio.

Može li se nadati kakvoj pomoći? Ne, u tom jadnom gradu nitko se neće usuditi da mu pomogne.

Bio je to grad, ali ne i ljudska zajednica u pravom smislu riječi. U njemu nije postojao red ni zakon, nitko nikome nije jamčio sigurnost i zaštitu. Svatko se brinuo samo o sebi.

Poslovni ljudi u Crazy Cityju, a tako je bilo i u drugim sličnim gradovima u područjima bogatim zlatom, plaćali su za »zašti-

tu« organiziranim bandama »gradskih vukova«, »Zlatnoj hordi«, ili kako su se već takva razbojnička udruženja zvala.

Oni su u takvim naseljima bili jedina organizirana sila. I upravo zbog toga je ostalo stanovništvo, tisuće takvih pojedinaca, nalik na neodlučno krdo ovaca, bilo potpuno nemoćno.

Jennison osjeti kako ga prožima duboki prezir. Prezirao je sve one koji su ovamo došli u potrazi za zlatom ili da na bilo koji drugi način žive od zlata.

Nije to bila nikakva ljudska zajednica, već gomila pojedinaca obuzeta zlatnom groznicom.

Doista je bilo tako. U Montani nije bilo milosti ni za koga.

XV

Netko je u vratima okrenuo ključ. Babette podiže glavu i ugleda Otisa Mahouna. On joj klimne:

— Dodi, dušo, hajde dodi!

Ona polako ustane i pride mu. On ju je promatrao s oporim osmijehom na licu. U očima mu se još razabirao grozničav sjaj premda je prošao cio dan otkako su se rastali. Ali Otis je bio čvrst, izdržljiv momak. Zacijelo se ispavao.

Kad je pokušala proći pokraj njega, Mahoun joj prepriječi put.

Ona ljutito bljesne pogledom.

— Zar me ne puštaš?

On još više razvuče usne.

— Možeš ići. Našli smo ga i tvoja nam pomoć više nije potrebna. Znamo gdje se zavukao. Zar te ne zanima?

Ona ne odgovori ništa, samo mu se netremice zapilji u oči.

— On je u »Kući medenog mjeseca«. Kod kineskih ljepotica — nastavio je podrugljivo. — Nije došao tebi nego toj kineskoj.

— Znači — upadne mu Babette u riječ — sad mogu otići. Pusti me da prođem!

Pokuša ga odgurnuti, ali u tome ne uspije. On joj se još više unese u lice.

— Je li ti bilo lijepo s mojim bratom u onoj kolibi? Jeste li se dobro proveli? Slušaj me dobro! Kad tog Jennisona pošaljemo u smrt, bit će ti ovdje u Crazy Cityju potreban zaštitnik. Kako bi bilo da pokušaš sa mnom? Ja bih u svakom pogledu bio bolji od Cheta. No, što kažeš?

Stajala je mirno i šutjela. Izraz lica bio joj je hladan i ničim nije odavao što u tom času osjeća. On je ipak osjetio mržnju i prezir. Činilo mu se da će mu iznenada pljunuti u lice.

Upravo je zaustio da kaže još nešto kadli ga ona svom snagom tresne o nogu, gurne rukama i šmugne kroz vrata.

Kad su je toga jutra bili doveli u tu kuću, preko očiju je imala navučenu nekakvu šubaru, pa nije znala kamo je vode. Osim one sobe u kojoj je bila zatočena, nije vidjela ništa drugo.

Sad kad se htjela domoći slobode teško se snalazila u nepoznatoj kući. Pošto je u nekoliko koraka brzo prešla susjednu prostoriju, našla se u hodniku s više vrata.

Pokušala je s prvim, nadajući se da je iza njih čeka sloboda. Tada ugleda doktora Sama Be-

hana. Uto ju je već dostigao Otis Mahoun i, psujući je grubo gurne u sobu.

Prepoznala je liječnikovu ordinaciju. Doktor Behan je sjedio za svojim stolom.

— Žao mi je, šefe — ispričao se Otis Mahoun zadihano. — Tresnula me po nozi i pokušala umaći. Doista mi je žao. Sada nam ne preostaje drugo nego da je uklonimo, zar ne? To mirne duše prepustite meni.

Liječnik je neko vrijeme šutio ne skidajući pogleda s mlade žene. Zatim je pozove prstom, da pride:

— Dodaj bliže i ne boj se, dijete. Čak i starac, kao što sam ja, zna cijeliti žensku ljepotu. — Zatim zakima glavom. — Uvjeren sam da ćemo već pronaći način kako da te ostavimo na životu. Dakako, Mahounu bi i te kako odgovaralo da te sada odvede i da s tobom provede nekoliko lijepih sati ili čak dana u kakvoj kolibi ili rudniku. To mu ne zamjeram, jer ti si najljepša žena u Crazy Canyonu. No, pri-di, dijete!

Ona ga poslušala i sjedne na ponuđeni stolac.

Bila je zaokupljena onim što je upravo saznala. Doktor Sam Behan bio je voda bandita!

On ih je organizirao, tako da jedni druge nisu ometali u poslu, nego su se međusobno pomagali i stvorili najmoćniju organizaciju u tom kraju. Imao je i obavještajnu službu. Njegovim uhodama ništa ne bi promaklo, nijedan plijen iole vrijedan pažnje.

Tko bi na staroga liječnika i posumnjao! Svuda se kretao, svakome zalazio, i čestitim građanima i sumnjivim tipovima,

svima kojima bi ustrebala njegova pomoć u gradu ili izvan njega. Mnogo je i putovao, njegovao ranjenike, razgovarao s ljudima, primao vijesti, dijelio savjete.

Sad je Babette sve to povezala i zaključak je bio nedvosmislen: doktor Behan je veliki tajanstveni organizator pljačke u njihovu kraju. Dok su joj te misli grozničavo prolazile glavom, hrabro je izdržala uporan pogled staroga liječnika.

On joj kimne, a ona zaključi da joj je pročitao misli kao da pred sobom ima otvorenu knjigu.

— Dijete — reče liječnik — znam da si dovoljno bistra da bi shvatila u kakvu si položaju. I budući da je tako, sve će biti jednostavnije. Odsad i ti pripadaš našem udruženju. Slušat ćeš me kao što dobra kći sluša oca. Mojim momcima bit ćeš dobra sestra. Oni će tebi biti dobra braća, za to ću se ja pobrinuti. Ona budala Chet Mahoun postupio je glupo kad te je bio odveo u planinu. Ali Chet je uvijek bio čudak, zar ne, momče?

— Tako je, doktore — iskesi se Otis Mahoun. — Žene su mu bile važnije od bilo čega na svijetu. Čim bi ugledao djevojku, pa makar i rugobu, jednostavno bi poblesavio. Ipak mi je bio brat, i zato bih sam htio srediti Ala Jennisona.

Glas mu je odavao neprikriiveni bijes. Liječnik ga je gledao zamišljeno. Zatim pogleda — Babette.

— Dijete, odsad pripadaš nama. Dakako, bit ćeš nam korisna. Lijepa žena nikad nikome nije naodmet. S vremena na vri-

jeme primat ćeš naredjenja. I ne zaboravi, dijete, od danas si naša. Ako to smetneš s uma...

Ne završivši rečenicu, raširio je ruke. Lice mu poprimi izraz dubokog žaljenja. Nalikovao je na dobrog ujaka ili oca koji se odjednom zbog nečega ozbiljno zabrinuo.

Babette protrne. Osjetila je da ovaj naoko dobroćudan starac ne zna za milost.

— Sad možeš ići, dijete — reče liječnik i kimne Otisu Mahounu. — Odvedi je u hotel i pripazi da je putem pijanci ne napastuju. Zatim istjeraj toga Jennisona iz kuće nebeskih užitaka Lu Fay. Kreni!

Njegov dotad gotovo očinski glas poprimio je prizvuk tvrdoće a u pogledu mu je zaiskrilo. Usnice pod brkovima, nalik na morževe sasvim su se suzile.

Babette Lorne ustane.

Samo što prije, odavde, obuzme je jedina misao!

Otis Mahoun pođe za njom. Ni jedno od njih nije opazilo tamnu priliku pripijenu uza zid. Oči im se još nisu privikle na tamu. Zbog toga nisu vidjeli Ala Jennisona.

Zid građen od kamenja nepravilna oblika i različite boje poslužio je bjeguncu kao izvrsna pozadina na kojoj se noću teško mogao razaznati ljudski lik.

Al Jennison polako izdahne. Pogled mu je bio prikriven za ono dvoje koji su upravo bili išli iz liječnikove kuće.

Babette!

Što ona tu traži? Odmah se dosjeti da su je zacijelo preslušavali zbog njega.

Je li liječnik sam u kući? Čuvaju li ga? Koliko ih je? To mu

je bilo i te kako važno, o tome mu je ovisio život, i zato je oklijevao.

Krzmanju je postojao i drugi razlog. Bio je pri kraju snaga. Rana mu je ponovo prokrvarila. Osjećao je da sve više slabi. Noge su mu podrhtavale i već mu se nekoliko puta zamaglilo pred očima. Kao da se zemlja pod njim zanjihala i oko njega se sve počelo okretati.

Zato se morao zaustaviti, tu pred samim ciljem. Morao se nasloniti na hladan, kameni zid, uvjeren da u takvu stanju nije sposoban za borbu. Ako liječnika čuvaju dvojica ne bi imao ni najmanju šansu.

Što da uradi? Uspravi se i podiže pogled. Još je vidio dvije tamne prilike kako se sve više gube u tami. Putem nisu izmijenili ni riječ. Bilo je očito da ne odlaze kao prijatelji.

Obuze ga duboko žaljenje. Babette je toliko čeznula za slobodom i nezavisnošću. Sad je saznala za banditski štab, zacijelo im je vidjela i vođu. Iz toga se mogao izvući samo jedan zaključak: njenoj slobodi došao je kraj. Odsad pripada bandi i morat će izvršavati njihova naredjenja.

Sve je to Alu Jennisonu proletjelo glavom dok se pripijen uz kameni zid jedva držao na nogama.

Čvrsto stisne zube, nadajući se da će slabost proći i da će smoći dovoljno snage da ostvari ono što je naumio. Prošla je minuta, pa još jedna, ali stanje mu se nije popravilo.

Obuzme ga neodoljiva želja da negdje prilegne i da se odmori, odspava nekoliko sati, dana, samo da spava i prikuplja

snagu. Ne, ovakav nije bio ni za što, kamoli za borbu kakva ga čeka, borbu na život i smrt. Valjalo se odlučiti, primaći se vratima i neopažen ući u kuću.

Uto začuje užurbane korake.

Možda netko dolazi liječniku, pomisli i krajnjim naporom, ne odmičući se od zida, zamakne za ugao, u bolji zaklon.

Provirivši iza ugla, ugleda tamnu priliku kako trči prema vrtiću ispred kuće. Čuo je zadihana čovjeka kako udara o vrata željeznom alkom. Pričekavši desetak sekunda čovjek ponovo udari o teška drvena vrata.

Jennison je čuo kako se vrata uz škripanje otvaraju. U liječnikovu glasu osjećao se lak ukor:

— Ah, Lefty, sinko! Pa vrata su bila otvorena. Mogao si jednostavno ući. Što se dogodilo da si se toliko zadihao? Jeste li Jennisona već izvukli iz kuće užitaka?

— Vjerojatno je odmaglio — zadihano će bandit.

— Jesi li siguran? — upita doktor Behan promijenjenim glasom.

— Pretpostavljamo da se probio jer smo dvojicu koji su stražarili otraga našli onesviještene. Još se nisu osvijestili da bi nam mogli reći...

— Znači, izvukao se — promrsi voda bandita i pogleda prema središtu grada. — Pravovremeno je napustio jazbinu i sad se vrzma po gradu. Što ste poduzeli?

— Tražimo ga na sve strane. Otis Mahoun mi je naredio da ostanem s vama. Poslat će nam i Johnnya Lareda kao pojačanje.

Jennison je sve to jasno čuo. Prilika je za nj bila povoljna. Sad je vođu bandita mogao uhvatiti. U kući je osim doktora Behana bio samo jedan bandit. Drugi je vjerojatno tek na putu.

Znači, imat će posla samo s jednim revolverašem i sa starijim liječnikom.

Bolja prilika nikad mu se više neće pružiti.

Hoće li smoći snage da izdrži, da se upusti u borbu? Jedva se držao na nogama. Ponovno mu se zamaglilo pred očima. Hoće li se uopće moći odvojiti od zida a da se odmah ne sruši?

Ne, za borbu je bio preslab. Izgledi za uspjeh bili su ravni nuli

Preostalo mu je samo da još pričeka dok ga slabost ne prođe. Nekoliko trenutaka zujilo mu je u ušima. Tada mu se stanje odjednom poboljša.

Čuo je kako doktor Behan govori:

— Sam ću preuzeti stvar u ruke. Dodi, sinko! Samo da uzmem kaput. Brzo ćemo pronaći rupu u koju se uvukao, a onda ću porazgovarati s Lu Fay. Ona će mi morati ispričati mnogo toga, među ostalim i to je li lakše ili teže ranjen?

Jennison ljutito zaškripi zubima. Nade su mu se izjalovile jer ponovo osjeti slabost. Da nije bilo zida, zacijelo bi se bio srušio.

Čuo je kako zatvaraju vrata.

Zatim su dvojica bandita prošla vrtićem i skrenula lijevo prema gradu. Pratio ih je pogledom dok ih nije izgubio iz vida.

Propustio je priliku koja mu se pružila. Mogao ih je pogoditi sačmaricom, ali se nije usudio. Nije bio siguran u uspjeh. Odgodit će to za poslije, pošto se dobro oporavi i odmori.

To je bilo lakše reći nego učiniti. Gdje da se odmori? Kamo da se zavuče na nekoliko sati i prikupi snagu? Ovdje na hladnoći neće se smjeti duže zadržati.

Oprezno zaobide ugao i pride ulazu u kuću. Uхвати kvaku i otvori vrata. Da, ovdje će biti najsigurniji u tom divljem gradu. U samom brlogu divlje zvijeri. Tu će se u miru moći odmoriti.

Premda mu je bilo loše, lice mu na trenutak razvedri osmijeh. Stvari su pokatkad tako smiješno jednostavne da ih smatramo nemogućim.

XVI

Te je noći doktor Sam Behan mobilizirao sve svoje ljude, bandite, revolveraše, uhode i simpatizere. Pretražio je grad i svakom građaninu, obrtniku ili vlasniku lokala jasno dao do znanja kolika je moć »Divlje horde« u gradu i tko u njemu zapravo gospodari.

S momcima Sama Behana nije bilo šale. Pa ipak, akcija nije urodila plodom. Uzalud su se raspitivali, sve pretraživali. Nekima je to naškodilo. Tek sad se otkrilo da pripadaju »Zlatnoj hordi«.

Te je noći u tom gradu bezakonja čestitim građanima, koji su se dotad bavili samo svojim poslom i brinuli samo o sebi, konačno sinulo koliko im je potreban red, sigurnost, zaštita.

Dok su banditi pretraživali sve kuće, kolibe i trgovine, jednom riječju zavirili u svaki kutak, bilo je mnogo krađa a tu i tamo izbila je i tučnjava.

Doktor Behan je okružen čuvarima obilazio salune. Vidjeli su ga i na ulici, u tamnim prolazima. Ali još je pazio da građani ne otkriju da je on pravi pokretač i organizator hajke, da je vođa bande. Naredenja je izdavao neupadljivo, i za većinu građana još je bio onaj dobri stari liječnik od kojeg su godinama tražili savjet i pomoć.

Sati su prolazili a od bjegunca nije bilo traga ni glasa. Tamo gdje bi ga lako našli, nitko nije zavirio.

XVII

Kad je doktor Behan u samo svitanje izlazio iz saluna »Zlatna rupa« i zaputio se svojoj kući, uz njega su bila tri pratioca: Otis Mahoun, Lefty Clayman i Johnny Laredo.

Neraspoloženo su koračali za njim. Pred zoru je počeo padati snijeg i tankim bijelim pokrivačem prekrrio blato.

Ljudi su bili umorni i pospani.

— Doktore, da ga momci i dalje traže? — upita Mahoun namrgodeno. — Je li još uopće u gradu? Možda se nekako domogao konja i odmaglio...?

— Nije — odreže doktor Behan. — Još je ovdje. — Ispitao sam Kineskinju, i kad sam joj zaprijetio da ću joj kuću sravniti sa zemljom, rekla mi je da je Jennison teško ranjen. U takvu stanju ne bi mogao jahati ni pet kilometara. Tražimo ga dalje dok ga ne nađemo.

Već su stigli pred kuću i ušli u vrtić. Do vrata im je trebalo samo deset koraka.

Kad su se vrata otvorila, protrnuli su. Na njima se pojavi visok lik. U desnoj ruci držao je sačmaricu, kao što se drži kolt. Cijev je bila malo spuštena prema zemlji.

Iznenadenje je trajalo dvije-tri sekunde. Tada zaurla Otis Mahoun:

— To je on!

Svi su u trenu shvatili gdje je ranjenik proveo noć, gdje se u miru odmarao, siguran da ga nitko neće tražiti na tom mjestu.

Zaurrali su od bijesa i pokušali povući koltove, čak i doktor Sam Behan koji je jedan imao skriven ispod širokog kaputa.

Obasula ih je sačma iz obje cijevi. Ali to nije bilo dovoljno. Bili su samo ranjeni i ometeni u pokušaju da brzo povuku koltove i pažljivo nišane.

Premda je protiv sebe imao četvoricu, Al Jennison je ipak imao pravu priliku. Njegov kolt je počeo sipati olovo. Promatrao je plamičke koji su izlazili iz oružja protivnika i čudom se čudio što ga još ni jedan metak nije pogodio, što još stoji na nogama i puca. Možda su gađali loše jer su bili omamljeni od sačme, ili im se previše žurilo. Ni jedan metak nije ga pogodio, neki su ga samo okrznuili.

Kad je ispraznio kolt, jedini je stajao na poprištu borbe. Njegovi su protivnici ležali na snijegu obojenom crvenom krvlju.

Kao da se i grad trgnuo. Svi su čuli pucjavu, a kad se sve smirilo, gotovo svi su bili uvje-

reni da su lovci ulovili divljač.

Jennison je polako krenuo prema »Kući medenog mjeseca«. Onih nekoliko građana i rudara koji su se zatekli na ulici gledali su ga začuđeno. Još nisu mogli shvatiti da je sam samcat oslobodio grad od bandita.

Velika banda, koju je predvodio vješt organizator, više nije postojala. Ono što je od nje ostalo sad će se razdijeliti u manje skupine među kojima će dolaziti do trvenja i borbe za prevlast.

Možda će građani uspjeti uvesti red i zakon prije nego što im se nametne kakav novi vođa koji će ponovo pokušati zavladati gradom? Možda je upravo sada bio pravi trenutak za takvu promjenu?

Kad je Al Jennison pokucao na vrata »Kuće medenog mjeseca« otvori mu Lu Fay. Piljila je u njega netremice kao da ne vjeruje svojim očima.

— Gospodo — počeo on polako. — Ponovo mi je potrebna pomoć vašeg liječnika, jer ovaj grad više nema liječnika.

Odmah je shvatila o čemu je riječ.

Pustila ga je da uđe.

XVIII

Crazy City je napustio poslije tjedan dana.

Za sobom je vukao natovarena konja. Nitko ga toga jutra nije vidio kad je odjahao prema planinama.

S trgovačkim agentom oprostio se još uvečer, a spavao je na sijenu u ambaru.

Sad je tom prljavom gradu pokazao leđa. Nije se osvrtao. Tek kad je posljednje kuće ostavio daleko iza sebe, zaustavio je konje. Sunce se upravo pomolilo na istoku, najavljujući lijep, vedar dan. Oštra zima još će malo pričekati. Tek se bila najavila i potrajat će još puna tri zimska mjeseca.

Al Jennison savije cigaretu. Da, ponovo je bio slobodan kao ptica na grani. Odjahat će u kolibu Cheta Mahouna i ondje prezimiti. U njoj je bilo koža i zaliha hrane. Braća Mahoun mu toliko duguju, ako ne i više.

Kad se osvrnuo preko ramena, spazio je jahača s tovarnim konjim. Ne, bila je to jahačica.

Prepoznao je Babette Lorne. Navukla je hlače poput muškarca i zacijelo se spremila na dugačak put. Tovarni konj je bio prilično natovaren, baš kao i njegov. Odjednom mu sine što sve to znači.

Mirno je pričekao dok nije dojahala do njega, kako bi se zajedno zaputili u kolibu na osami.

KRAJ

U PRIPREMI:

Nate Shampion:
PLAĆENIK DAVE SIRINGO

NOVO NA KIOSCIMA!

Ljubavne priče,
SF pripovijetke, krimi i
western priče, stripovi, humor